

• День рятувальника



Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, начальник ТРВ УДСНС України в Тернопільській області Юрій Ткачик з особовим складом ДПЧ №3, гостями під час святкування Дня рятувальника у Тернопільському районі.

Надійний щит у надзвичайних ситуаціях

**Галина ЮРСА – ТРР
“Джерело”.
Фото автора.**

Запобігти, врятувати, допомогти – у цьому суть діяльності оперативно-рятувальної служби, її основна мета, завдання та покликання людей мужньої професії – рятувальник.

Скрізь, де трапляється лихо – пожежа, техногенна аварія, буревій, повинь чи дорожньо-транспортна пригода – рятувальники першими подають руку допомоги.

Лише цього року рятувальники державної пожежної частини №3 здійснили понад 170 виїздів за сигналом “Тривога!”, знешкодили понад 40 вибухонебезпечних предметів часів минулих воєн. Не злічити випадків, коли доводилося працювати на ліквідації наслідків дорожньо-транспортних пригод, підтоплення та ін.

Нині на сході нашої держави продовжується антитерористична операція. Бійці ДПЧ №3 беруть активну участь в гуманітарному розмінуванні територій Донецької та Луганської областей. Для рятувальників все це – щоденна робота, найвищою винагородою за яку є подяка людей.

Напередодні Дня рятувальника у залі ДПЧ №3 відбулись урочини, на які прибули голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, начальник Тернопільського РВ УДСНС у Тернопільській області Юрій Ткачик, куратор підрозділу, підполковник Олег Штогрин, завідувач сектору з питань цивільного захисту Тернопільської РДА Валерій Баца.

Звертаючись до рятувальників Тернопільського району, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко наголосив: “Ваша професія важка і вкрай небезпечна. Щоразу під час рятування людей ви ризикуєте власним життям. Для поліпшення матеріально-технічної бази підрозділу Тернопільська районна рада затвердила “Програму підтримки захисту цивільного



Куточок пам'яті начальника караулу, старшого лейтенанта Ростислава Манащука, який загинув під час виконання службових обов'язків у 2011 році.

населення” на період 2014-2017 років, якою передбачено фінансування першочергових заходів щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій. Нині продовжується адмін-



Красива половина ДПЧ №3 Інна Скірська, Руслана Корнійчук, Тетяна Шинкарчук.

реформа. У галузі цивільного захисту маємо добрі новини, зокрема, відкрито пожежну станцію у Великогаївській об'єднаній територіальній громаді. Подібне незабаром має відбутися і в Байковецькій. Депутати районної ради тісно співпрацюють із рятувальниками, допомагають їм. Дякуємо за врятовані життя, здоров'я людей, майно...”

Цього дня хвилинним мовчаням присутні вшанували пам'ять старшого лейтенанта Ростислава Манащука та всіх своїх колег, які загинули в зоні АТО, виконуючи професійний обов'язок.

Аналізуючи проведену роботу, здобутки й досягнення, розуміючи труднощі і перешкоди, з якими стикаються рятувальники, начальник Тернопільського РВ УДСНС у Тернопільській області Юрій Ткачик запевнив, що Народна служба порятунку була, є і буде надійним щитом, здатним захистити Тернопільський район і його мешканців від різного роду надзвичайних ситуацій.

У цей передсвятковий день багато рятувальників Тернопільського району були нагороджені грамотами і подяками.

• Мандруймо

Літаком зі Львова у Вільнюс за 1300 грн. в два боки – тепер це можливо

**Ірина ЮРКО.
Фото автора.**

Литва стала ближчою до мешканців західної України – 16 вересня вітчизняна авіакомпанія “МАУ” відкрила прямий регулярний рейс між Львовом та Вільнюсом.

Із міжнародного аеропорту “Львів ім. Д. Галицького в Вільнюс рейси відбуватимуться двічі на тиждень у вечірній час – виліт о 00:10 год. в суботу, повернення – в неділю о 21:55. Рейс, зокрема, зручний для турів вихідного дня. У жовтні цього року заплановано відкрити авіамаршрут і в середині тижня – у середу або четвер. Подорожі відбуваються на літаках “Боїнг 737” та “Ембрайєр 190”.

Ціни – доволі демократичні: квитки економкласу вартують від 1316 грн. у два боки. Альтернативою потрапити в Вільнюс з України донедавна був переліт з Києва компанією “Wizzair” або 12-годинний переїзд автобусом. До слова, вартість наземного переїзду в 1,5 рази дорожча, ніж пере-



літ, який триває 1 годину і 20 хв.

“Подільське слово” висловлює щирі вдячність авіакомпанії “МАУ”, Vilnius Convention Bureau, почесному амбасадору Львова Нікодему Щигловському за чудову можливість відвідати Вільнюс та взяти участь у неперсичній події – відкритті першого в історії прямого авіарейсу “Львів-Вільнюс-Львів”.

Чому бодай раз у житті слід побувати в литовській столиці, незабаром читайте “Подільському слові” у спецрепортажі.

Результати перших місцевих виборів старост сіл Великогаївської сільської ради об'єднаної територіальної громади 11 вересня 2016 року

**Великогаївська сільська виборча комісія
Тернопільського району Тернопільської області**

Постанова №19

село Великі Гаї

від 16 вересня 2016 року

Офіційне оприлюднення результатів виборів

Керуючись статтею 88 Закону України “Про перші вибори старост сіл, селищ”, Великогаївська сільська виборча комісія

ПОСТАНОВИЛА:

1. Вважати:

– Салабай Надію Ярославівну – 06.12.1964 року народження, с.Баворів, освіта – вища, безпартійна, бухгалтер ФГ “Бучинський”, проживає в с.Баворів, самовисування – обраною на посаду старости сіл Баворів, Застав'є.

– Дороша Миколу Мироновича – 11.12.1967 року народження, с.Баворів, освіта – вища, безпартійний, безробітний, проживає в с.Баворів, самовисування – обраним на посаду старости сіл Грабовець, Білоскірка.

– Баньковську Наталію Петрівну – 04.01.1975 року народження, с.Дичків, освіта – вища, безпартійна, в.о. старости сіл Дичків, Красівка, проживає в с.Дичків, самовисування – обраною на посаду старости сіл Дичків, Красівка.

– Дідика Тараса Андрійовича – 03.07.1995 року народження, с.Великі Гаї, освіта – н/вища, безпартійний, студент V курсу ТНЕУ, проживає в с.Великі Гаї, самовисування – обраним на посаду старости села Козівка.

– Пруса Ігоря Степановича – 20.06.1954 року народження, с.Великі Бірки, освіта – вища, безпартійний, пенсіонер, проживає в с.Скоморохи, самовисування – обраним на посаду старости сіл Скоморохи, Теофілівка, Смолянка, Прошова.

– Присяжного Юрія Любомировича – 10.01.1966 року народження, с.Товстолуг, освіта – вища, безпартійний, в.о. старости сіл Товстолуг, Застінка, проживає в с.Застінка, самовисування – обраним на посаду старости сіл Товстолуг, Застінка.

Г.П. ОНУФЕРКО,

голова Великогаївської сільської виборчої комісії.

• Партнерство



Генеральний директор компанії “Агропродсервіс” Іван Чайківський, директор корпорації, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко під час відкриття заводу із переробки сої.

Інноваційні аграрні технології — шлях до добробуту

**Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.
Фото автора.**

Корпорація “Агропродсервіс” – відоме далеко за межами Тернопільщини успішне сільгосп підприємство, яке демонструє якісні та кількісні показники першості з виробництва продукції рослинництва, у насінництві, тваринництві та у галузі переробки дарів полів і ферм. На майже 40 тисячах гектарів орендованої землі підприємство вирощує цукрові буряки, пшеницю, ячмінь, ріпак, сою, кукурудзу та соняшник.

15 вересня на території агропідприємства відзначали вже традиційний День поля. Свято організувала компанія “Агроскоп”. На урочинах були присутні представники влади, численні керівники й агрономи сільгосп підприємств, фермери, науковці, агрохіміки та регіональні менеджери.

Головною “родзинкою” цього року заходу в Настасові стала презентація інноваційних технологій, упродовженіх на демонстраційних полях ПАП “Агропродсервіс”. Учасники науково-практичного семінару мали змогу побачити на дослідницьких ділянках сорти й гібриди кукурудзи, сої, соняшнику й цукрових буряків, виведених вітчизняними й зарубіжними селекціонерами й науковцями. Гостям також продемонстрували сучасну техніку для збирання й транспортування сільгосп культури.

Цього дня на території агрокомпанії відкрили перший в області завод із переробки сої, площі ви-

щування якої в Україні з кожним роком збільшуються. Зі значущою подією корпорацію привітав голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко.

Компанія “Агропродсервіс” уже багато років поспіль є флагманом у галузі тваринництва й рослинництва не лише у нашому краї, але й на теренах України. Корпорація віднедавна взяла курс на переробку промисловість, розвиток якої сприятиме економічному зростанню нашої держави, — зазначив Андрій Галайко. – Завод із переробки сої у Настасові – це ще одна цеглина у розбудові нашої країни, нові робочі місця та додаткові надходження до місцевих бюджетів, а отже – впевненість у завтрашньому дні. Підприємство збудоване із використанням високотехнологічного українського обладнання. Воно перероблятиме понад 35 тисяч тонн сої на рік, випускатиме майже 30 тисяч тонн висококалорійної макухи – корму для тварин, а також 3,5 тисячі тонн нерафінованої соєвої олії.

За словами генерального директора компанії “Агропродсервіс” Івана Чайківського, у найближчих планах – будівництво багатофункціонального аграрного комбінату в Козівському районі. Нині корпорація успішно продовжує комплекс осінньо-польових робіт, готує наявні тваринницькі приміщення до зими тощо. Словом, на селі робота є в усі пори року, але про майбутнє потрібно думати вже сьогодні, саме тому сільгосп підприємство постійно нарощує виробничі потужності й створює нові робочі місця, аби молодь мала можливість працювати на батьківщині, а не йхати на заробітки за тридев'ять земель.

Земля: продавати чи здавати в оренду?

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Одним із основних джерел валютних надходжень в Україні є агропромисловий комплекс. Скасування мораторію на продаж сільськогосподарських земель дасть можливість збільшити притік інвестицій в аграрний сектор. У цьому переконаний Президент України Петро Порошенко.

«Відсутність права на вільну купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення, безумовно, стримує інвестиції в аграрну сферу, порушує права селян, виймаючи з їхньої кишені останні копійки. Як вирішити цю проблему — це компетенція народних депутатів: або ховати голову в пісок і нічого не міняти, або так працювати над створенням ринку землі з усіма можливими запобіжниками від будь-яких негативних наслідків. Частина аграрного сектору в загальній товарній структурі експорту України сягнула найвищого значення за 25 років незалежності. Провідна роль агросектору в контексті побудови вітчизняної економіки є, можливо, дещо суперечливою. Проте вона вкрай важлива, допоки триває процес нарощування господарського комплексу високотехнологічних «м'язів», — сказав глава держави, виступаючи 6 вересня на урочистому засіданні сесії Верховної Ради.

Введення вільного ринку землі сільськогосподарського призначення від української влади вимагає Міжнародний валютний фонд. На сьогодні в Україні паї площею 1,4 га роздано у власність селянам, які здають їх в оренду. Продавати або будь-яким чином змінювати власника не можна (крім передачі у спадщину). Попри вимоги МВФ, в Україні не дозволять прямого продажу землі. Однак незабаром може з'явитися пропозиція купити право її оренди на певний період. Про це повідомив міністр аграрної політики і продовольства України Тарас Кутювий.

«На моє переконання, це сформує ціну на українські гектари і зруйнує міфи про те, що землі забираються за безцінь. Нашим законом ми показуємо, якщо є обіг прав оренди, який сьогодні коштує 1-2 тисячі за гектар, зрозуміло, що право власності дешевшим не буде. Ми хочемо зробити це відкрито, щоб фермер і власник землі бачили, за які ціни котирується договори прав оренди в їхньому регіоні. Так, МВФ наполягав на продажі землі. Але після особистої розмови з його представниками мені вдалося переконати їх у правильності саме цього варіанта. Пояснення просте: краще зробити один метровий крок, аніж замахнутися на триметровий і залишитися на місці», — зазначив Тарас Кутювий у статті для «Дзеркала тижня» від 10 вересня.

Цьогоріч парламентарі ухвалили рішення продовжити мораторій на продаж землі до кінця 2016 року. «Жодних рішень щодо мораторію не може бути, доки не зрозуміємо всі нюанси поводження з землею. В іншому випадку ситуація не дасть позитивних результатів. Питання землі — надзвичайно чутливе, тому треба радитися з аграріями, з власниками, чітко розуміти їхні потреби. Лише після цього ухвалювати консолідоване, спільне рішення», — зазначив Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман. Сьогодні всі земельні відносини в нашій державі базуються на оренді земельних ділянок. При цьому мінімальний термін оренди землі законодавчо не встановлений. Максимальний термін — 50 років. Продавати

землю сільськогосподарського призначення можна буде лише після ухвалення закону про ринок землі.

«Перш ніж створювати земельний ринок, потрібно розробити запобіжники, інакше землю повністю скуплять. Спочатку — земельний банк й однакові умови щодо доступу до кредитів, і лише згодом — відкриття ринку. Максимум, що можна дати іноземним інвесторам, — дозвіл на приватизацію землі під побудованими об'єктами. Наприклад, заводами або логістичними центрами», — зазначив заступник голови парламентського аграрного комітету Григорій Заболотний.

Зі слів Тараса Кутювого, свого часу наша держава безкоштовно роздала людям земельний актив на мільярди доларів, який мав стати робочим і запустити інвестиції у вітчизняну аграрну галузь. Однак через мораторій на продаж землі цей актив сьогодні не працює. «На мою думку, прямий продаж земель у теперішніх умовах не буде сприйнятливим. Головне побоювання — земельні ділянки скуплять за безцінь, користуючись складним фінансовим становищем людей, які живуть у селах. Саме тому ми плануємо продавати не землю, а право на довгострокову оренду, наприклад, на 49 років. За таких умов людина зберігає землю й отримує значну суму грошей. Паї залишаються у власника, а для аграрного підприємства, яке його орендує, з'являється довгострокова стабільність. Сьогодні, коли договори з фізичними особами укладаються на сім років, компаніям важко планувати свої виробничі цикли», — сказав Тарас Кутювий.

Інший інструмент, який планує запустити влада, — можливість застави права довгострокової оренди землі. У цьому випадку виграють і аграрії, і банки, переконаний міністр. Перші отримають доступ до дешевих кредитів, другі — якісне забезпечення позик. Якщо фермер візьме в банку гроші під заставу прав оренди на землю і не зможе виконувати зобов'язання за кредитом, банк знайде в системі ефективного власника його земельної ділянки. Таким чином аграрник поверне заборговані гроші. «Коли з'явиться можливість продажу та застава прав оренди землі сільськогосподарського призначення, запроцює механізм ціноутворення на землю, почне формуватися цінний діапазон. Якщо за базовим активом ціна зростатиме, значить, рентабельність є, отже, аграрна галузь в Україні розвивається», — додав очільник Мінагрополітики.

У цьому законопроекті, зокрема, прописано особливості купівлі-продажу, надання в користування та інших форм обігу земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Прийняття закону фактично повинно закінчити формування законодавчого поля для запровадження ринку землі сільськогосподарського призначення в Україні.

— Серед основних ризиків продажу землі — монополізація земельного ринку й можливе руйнування стосунків між землевласниками й орендарями, — вважає експерт аграрного ринку Іван Стефаншин. — Підтвердженням цього є наслідки приватизації м а й н о в о г о комплексу в Україні. Саме тому потрібно врахувати необхідність встановлення обмежень щодо граничних розмірів земельних ділянок в одного власника, визначити оптимальні розміри

землекористування, пріоритетність набуття земель у власність та принципи розподілу земельної ренти. Це створить справедливе юридичне й правове поле для всіх гравців земельного ринку. Ринковий обіг землі мусить бути врегульований таким чином, щоб мінімізувати ризики для вітчизняної економіки та задовольнити інтереси всіх учасників ринку. Позитивними економічними наслідками зняття мораторію на продаж землі є розвиток земельного товарного ринку, можливе підвищення економічного стану селян і матеріальна вигода для дрібних фермерів. Передусім, в орендуванні сільськогосподарських земель зацікавлені великі компанії, адже оренда землі обходиться значно дешевше, ніж її купівля. Однак аграрники повинні, згідно з договором оренди, залишати частину прибутку і створювати нові робочі місця в населених пунктах, де вони орендують паї, підписувати контракт із громадою щодо виконання заходів соціального пакету. Така форма співпраці, для прикладу, успішно функціонує у Скандинавських країнах.

— В умовах сьогодення зняття мораторію на продаж землі може destabilізувати український земельний ринок, — каже директор ФГ «Нове життя», депутат Тернопільської районної ради Анатолій Бучинський. — Насамперед, процес має бути чітко врегульованим, справедливим і відкритим. Сьогодні наше господарство орендує близько 900 гектарів орних земель в Остріві, Баворові та Застав'ї. Найбільшу незручність створює довготривале бюрократичне оформлення договорів оренди. Оренда — оптимальна форма роботи для аграрних підприємств. Але процес оренди законодавчо не узгоджений, консолідація розпайованих земельних ділянок юридично не прописана, тому це питання доводиться вирішувати на рівні домовленостей. Щоб український ринок землі розвивався, потрібно спростити схему реєстрації орендних договорів і запровадити на земельному ринку зрозумілі правила «гри». Орендне користування земельними ресурсами буде ефективним, лише якщо держава створить гарантії для орендаря та орендодавця у процесі укладання договору оренди.

— Здавалось би, держава дбає про розвиток економіки, але цей закон, як і багато інших, має чимало «підводних каменів», які destabilізують й без того важке становище вітчизняних аграріїв, — говорить директор ПП «Агрон» Юрій Березовський. — Оптимальним у цій ситуації вважаю варіант, коли держава скуповувала б паї у людей, а господарники вже орендували їх у держави. Адже скуповувати земельні наділи у населення орендарі фінансово не в змозі. В протилежному випадку, як тільки знімуть мораторій, зайдуть іноземні магнати, які лише й чекають слушної нагоди прибрати до рук родючі українські землі. Таким чином, вітчизняним аграріям просто нікуди буде діватися в умовах нерівної конкуренції. Ми шукаємо можливостей не допустити цього, але влада, схоже, на конструктивний діалог не налаштована...



Верховна Рада підтримала законопроект про створення Національної комісії, яка здійснюватиме регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг. НКРЕКУ здійснює державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій в електроенергетиці, тепlopостачання, нафтогазовому комплексі, централізованому водopостачанні та водовідведенні, переробки та захоронення побутових відходів, а також забезпечує проведення цінової і тарифної політики в цих галузях. При цьому главу НКРЕКУ обиратимуть члени комісії на закритому голосуванні, переобрання голови буде відбуватися кожні два роки після затвердження першого складу комісії.

Кабінет міністрів України на засіданні у середу затвердив пільготний проект скасування державного регулювання цін на продукти харчування, який почне діяти 1 жовтня 2016 року і закінчиться 1 січня 2017 року. «Проект постанови розроблено з метою практичного дослідження дієвості цінового регулювання, що регламентується постановою уряду від 1996 року номер 1548, і подальшого ухвалення рішення про доцільність такого регулювання», — зазначив перший віце-прем'єр-міністр економічного розвитку і торгівлі Степан Кубів, представляючи постанову. За словами Кубива, постанова дасть можливість зменшити адміністративний тиск на бізнес і відмовитися від застарілих адміністративних практик.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман хоче законодавчо посилити кримінальну відповідальність за пограбування, крадіжки, розбійні напади та інші тяжкі злочини стосовно людини. Про це він заявив у середу, 21 вересня, в парламенті під час представлення проекту Державного бюджету на 2017 рік. «Уряд визначив важливим пріоритетом ефективну боротьбу з бандитизмом, пограбуваннями, зґвалтуваннями, крадіжками, угонами. У нас сьогодні з цим є величезні проблеми, з усім відомим причин. Конфлікт дає про себе знати і всередині країни», — пояснив Гройсман.

Статус учасника бойових дій зможуть отримати тільки ті особи, які були в зоні АТО не менше 30 днів. Таке рішення ухвалили на засіданні уряду. За словами представника Міністерства оборони, також статус будуть надавати особам, які брали безпосередню участь у виконанні службових завдань в умовах безпосереднього зіткнення і під час проведення розвідувальних заходів, а також особам, які отримали поранення, контузії або були покалічені, незалежно від кількості проведених днів у АТО. Крім того, документом уточнено перелік необхідних документів для отримання статусу. Як повідомлялося, з початку АТО статус учасника бойових дій отримали 175,5 тис. військових.

Для отримання статусу учасника бойових дій всіх добровольців, які брали участь в АТО, просять звертатися в комісію про Тернопільський ОДА. Сюди входять представники всіх громадських організацій, що мають відношення до добровольчих батальйонів в Тернопільській області. Щоб у відносно короткий період часу отримати вичерпну інформацію про кількість добровольців на території Тернопільської області, до цього абсолютно відкритого процесу просять долучатися всіх представників громадських організацій, а також засобів масової інформації. На цей час в області налічується близько 3200 демобілізованих. Планується, що до кінця цього року їхня кількість орієнтовно зросте до 5000.

На безстрокову службу в поліцію запрошують кандидатів на посаду слідчих. Такі вакансії є майже в кожному районному відділі поліції. Лише у Тернопільському їх аж 20. На посаду можуть претендувати як чоловіки, так і жінки віком від 18 до 55 років. Потрібно мати вищу юридичну освіту, необхідну фізичну підготовку, добре володіти українською мовою, а також вміння швидко приймати рішення та мати аналітичні здібності. Відбір кандидатів відбуватиметься у кілька етапів – перевірка фізичної підготовки, медична і спеціальна перевірка, психологічне тестування та співбесіда. Обіцяють зарплату 10 тисяч гривень і можливість кар'єрного росту. Конкурс на всі вакансії проводитимуть у Тернополі. Анкети приймають з 07.09.16 р. до 06.10.16 р. Детальніше із вимогами до кандидатів на службу в поліції, необхідним пакетом документів, умовами та етапами відбору можна ознайомитися за посиланням <http://www.slideshare.net/KhatD/selection-process-tp>

Діючу авіаційну бомбу часів Другої світової війни ФАБ-100 знайшли у селі Великі Бірки піротехніки управління Державної служби з надзвичайних ситуацій в Тернопільській області. Небезпечний снаряд виявили, коли здійснювали контрольну перевірку місцевості. Піротехники кажуть, що на цій території уже знайшли чимало снарядів воєнних часів, і досі усі вони справні. Тож якщо їх неправильно вилучати і поводитися з ними, не дотримуючись відповідних правил безпеки, то можна зазнати сильних травм. Піротехніки закликають громадян, у разі виявлення таких предметів, не намагатися самотужки їх знешкодувати, а також радять до них навіть не торкатися, а викликати фахівців, які зроблять це безпечно.

Тернопільщина має вакцину БЦЖ. У вересні наша область отримала 72 тисячі доз, розповідають в управлінні охорони здоров'я облдержадміністрації. «Це 75 % від річної потреби. Але, враховуючи те, що ми вже маємо вакцину, до кінця року ми будемо 100-відсотково забезпечені», — зауважив начальник управління охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації Володимир Богайчук. Препаратом, як запевняють в управлінні здоров'я, буде забезпечений кожен район. «Деякі райони здійснювали закупівлю за власні кошти. Це Бережанський, Кременецький, Монастирський райони, місто Тернопіль. Тобто, ситуація була в нас надзвичайно непряста, але сьогодні ми думаємо, що, отримавши цю вакцину через державні закупівлі, ми зможемо вирішити питання вакцинації дітей». Додамо, що серед малюків, які народилися протягом восьми місяців цього року, наразі щеплені лише 4%.

Урочисте відкриття пам'ятника, присвяченого відомому краєзнавцю Ігорю Гереті, відбудеться у неділю, 25 вересня, о 12 год. на вулиці Валова у Тернополі. Цього ж дня у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї відбудеться презентація книги «Ігор Герета. Монографічне видання».

Щотижневі екскурсії планують розпочати у підземеллях Тернопільського замку. Відповідне рішення про надання доступу до їх облаштування ухвалили на засіданні виконкому 21 вересня. Нагадаємо, підземелля відкрили для попереднього огляду цього року на День міста. На цей час відвідувачам показали лише частину підвалів. У планах – облаштувати також і верхню частину підземель, де колись розташовувалися темниці. Цей проект хочуть представити на європейській грант у Любліні.

Знайомтеся: ваш сімейний лікар

Великобerezовицька АЛЗПСМ обслуговує 12149 осіб із чотирьох населених пунктів Тернопільського району: смт В.Березовиця, с. Острів, с.Буцнів, с.Серединки. Тут працюють лікарі вищої кваліфікаційної категорії: завідувач амбулаторією, педіатр **О.Д. Ганевська, сімейні лікарі – **В.П. Тис, О.Б. Бобецька, М.І Головецький, лікар-стоматолог В.П. Замрига**, лікарі першої кваліфікаційної категорії – **І.Я. Сампара й О.О.Зварич**.**

В амбулаторії проводять наступні обстеження: загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, цукор у крові, ЕКГ. Крім того, працюють кабінети – фізіотерапевтичний та онкопрофоглядів, функціонує денний стаціонар на шість ліжок.

На дільниці впродовж 10-ти років спостерігається приріст населення. За 8 місяців 2016 року народилася 101 дитина, кількість померлих за цей час – 86 осіб. Приріст населення – 15 осіб.

За інформацією лікарів, на обліку тут перебувають 3 інваліди і 220 учасників Другої світової війни, 18 учасників бойових дій, 66 учасників АТО, 49 чорнобильців, троє дітей чорнобильців, 4 воїни ОУН-УПА.

Амбулаторія у Великій Березовиці розташована за адресою: вул. Подільська, 25. Філіал амбулаторії розташований на вул. Енергетична, 13. Фахівці також приймають пацієнтів у ФАПах сіл Острів, Буцнів і Серединки.

Дільницю № 1 смт В.Березовиця обслуговує сімейний лікар вищої кваліфікаційної категорії

В.П. Тис. Загалом на дільниці проживають 1511 осіб дорослого населення і незареєстровані у селищній раді жителі дачного кооперативу «Нива». На обліку – 2 учасники бойових дій, 33 учасники Другої світової війни, 19 учасників АТО, 4 чорнобильці, 1 учасник війни в Афганістані. На диспансерному обліку перебувають 1211 осіб.

Дільниця обслуговує мешканців вулиць: Національного відродження, Шевченка, І.Франка, Петриківська, Подільська, Чорновола, Лугова, Заводська, Набережна, Родини Геретів, Ланова, Л.

Крупи, Петриківська-бічна, Січових Стрільців, Затишна, Дачна.

Дільницю № 2 смт В. Березовиця обслуговує сімейний лікар вищої кваліфікаційної категорії **О.Б. Бобецька**. На дільниці проживають 2445 осіб.

На обліку перебувають 35 учасників і 1 інвалід Другої світової війни, 10 учасників АТО та 3 чорнобильці. На диспансерному обліку перебувають 1615 осіб. Лікар дільниці надає кваліфіковану допомогу мешканцям вулиць Микулинецька, Зелена, Степана Бандери, Молодіжна, Б.Хмельницького.

Графік прийому лікарів загальної практики сімейної медицини ТРТМО АЗПСМ смт Велика Березовиця

Михайло Іванович Головецький
Вівторок, п'ятниця — АЗПСМ смт. В.Березовиця
Прийом – 9.00 – 12.30
Виклики на дім – 12.30 – 16.45
Понеділок, четвер — ФАП с. Острів
Прийм – 9.00 – 12.30
Виклики на дім – 12.30 – 16.45
Середа — ФАП с. Буцнів, с. Серединки
Прийм – 9.00 – 12.30
Виклики на дім – 12.30 – 16.45
Оксана Богданівна Бобецька
Вулиці: Микулинецька, Зелена, С. Бандери, Б. Хмельницького, Молодіжна.
Прийм – 8.30 – 12.00
Виклики на дім – 12.00 – 16.15
Віра Павлівна Тис
Вулиці: Ланова, Лугова, За-

водська, Крупи, Національного відродження, Шевченка, Петриківська, Франка, Медова, Січових стрільців, Набережна.
Прийм – 8.30 – 12.00
Виклики на дім – 12.00 – 16.15

Ірина Ярославівна Сампара
Вулиці: Л.Українки, Трудова, Вишнева, Підгірна, Весняна, Миру, Миру-бічна, Стуса, Дубрівська, Злуки, Галицька, Гаївська, Степова, Козацька, Польова, Перемоги, Дружби, Дружби-бічна, Глибока, Глибока-бічна, Березова, Гагаріна, Садова, Сонячна.
Прийм – 9.00 – 12.30
Виклики на дім – 12.30 – 16.45

Оксана Олександрівна Зварич
Вулиця Енергетична.
Прийм – 9.00 – 12.30
Виклики на дім – 12.30 – 16.45

• Коментар фахівця

Ольга Рева:

“Рання діагностика раку грудей — запорука успішного лікування”

Галина ЮРСА – ТРР “Джерело”. Фото автора.

20 жовтня за ініціативи Міністерства охорони здоров'я України стартує Всеукраїнський освітньо-інформаційний місячник “Рак грудей: знати — означає перемогти”. У рамках проекту в усіх обласних онкодиспансерах у дні відкритих дверей, а також у медичних закладах, де є лікарі-онкологи, можна буде отримати консультацію, пройти огляд та діагностику, а в районах, де немає таких фахівців, вирушать пересувні мамографи. Ми запросили до розмови лікаря-акушера, гінеколога жіночої консультації ТРТМО Ольгу Реву.

— Пані Ольго, останніми роками багато говорять про онкологію молочної залози. Ця тема актуальна не лише у нас, а й у країнах, які називаємо цивілізованими.

— Рак молочної залози в Україні, як і в багатьох інших країнах світу, посідає перше місце в структурі захворюваності та смертності від злоякісних новоутворень серед жінок. За останні 20 років кількість випадків хвороби неухильно зростала на 1-2% за рік. Найвищі показники захворюваності спостерігають у країнах Західної Європи й США (100-120 випадків на 100 тис. жіночого населення). В Україні показник захворюваності нижчий і становить 60,9 випадків на 100 тис. жіночого населення, але співвід-

ношення між кількістю жінок, які захворіли, і кількістю тих, які померли від хвороби, в Україні є гіршим, ніж у розвинених країнах світу. Головна причина – пізня діагностика хвороби. У Тернопільському районі, де проживають 60 тисяч осіб, зареєстровано 161 особу з раком молочної залози й 230 осіб із мастопатією. Це – жінки віком від 40 до 70 років.

— **Яка тенденція розвитку цієї хвороби?**

— На жаль, дуже сумна. Кожні 30 хвилин в Україні виявляють новий випадок захворювання на рак молочної залози. Щододини від цієї хвороби помирає одна жінка. Щороку – 7,5 тисяч жінок.

— **Які фактори підвищують ризик захворювання?**

— Сучасні наукові дослідження розглядають більше 80 факторів ризику раку молочної залози, які не завжди стають причиною захворювання, проте можуть бути чинниками підвищеної вірогідності його розвитку. Одним із таких факторів, який впливає на виникнення різних патологічних станів, у тому числі раку молочної залози, є йод – життєво важливий мікроелемент на всіх етапах внутрішньорубного розвитку й життєдіяльності людини. Останні досягнення фізіології та молекулярної біології значно збагатили наше уявлення про обмін йоду на клітинному рівні. Провідну роль у розвитку раку молочної залози відводять порушенням гормонального балансу, зокрема продукуванню й метаболізму статевих гормонів і гормонів щитоподібної залози. На думку деяких дослідників, порушення функцій-

нальної активності щитоподібної залози є одним із факторів ризику розвитку раку молочної залози. До таких порушень призводить нестача йоду в продуктах харчування, а також вплив забруднювачів навколишнього середовища, наприклад, тютюнового диму. Суттєві фактори – це спадковість, пізня менопауза, пізні перші пологи (після 30-ти років) або ж їх відсутність, переривання вагітності, ожиріння.

— **Існує прислів'я: “Долго ко нею не об’їдеш”. А можна якось уникнути цієї хвороби?**

— Українці також кажуть: “Роби, небоже, то й Бог допоможе”. Людина зобов’язана дбати про своє здоров’я. Рак молочної залози переважно виявляють на пізніх стадіях, коли ще допомагає оперативне втручання або вже, на жаль, нічим не можна зарадити. Тому й маємо таку високу смертність. Якщо після 40-ка років кожна жінка хоча б один раз на два роки буде робити мамографію, то хворобу, якщо вона виникне, можна успішно викувати. Тоді випадків онкології було б набагато менше і смертей також. Обстежуватись потрібно здоровим людям, бо у 95% випадків рак молочної залози не турбує жінку, а тим часом на першій, нульовій стадії рак повністю вилікється. Самодіагностика разом із клінічним обстеженням і мамографічним скринінгом – три кити раннього розпізнання раку молочної залози. Самодіагностику слід починати відразу, як тільки у дівчини сформувався груди. Треба привчитися раз на місяць оглядати себе і порівнювати симетричні ділянки молочних залоз.

Робити це краще перед дзеркалом, піднімаючи і опускаючи руки, повернувшись ліворуч, праворуч, дивлячись, чи немає зміни форми молочної залози, втягнення шкіри. Слід уважно оглядати чашечку бюстгалтера на предмет виділень. Добре робити самодіагностику, приймаючи душ, тоді легко оцінити будову молочної залози. Робити це найкраще в так званій холодній гормональній період. Тиждень до місячних і тиждень після них для цього не підходять. Клінічне обстеження в лікаря-мамолога допомагає виявити пухлини від 4 і більше міліметрів. Його проводять раз на два-три роки, починаючи з 18-20 років, а з 30-річного віку – щороку. Мамолог може вивчити всі скарги, оцінити стан, дати певні поради. Третій крок – інструментальна скринінгова діагностика. Сучасні апарати ультразвукової діагностики (УЗД) дають якісне обстеження. Його роблять із 30-річного віку один раз на рік. Мамографія – метод рентгенологічний і дає променеве навантаження, тож до 40-річного віку його не призначають. Але і ризик захворіти в цьому віці досить низький.



Якщо до 30-річного віку рак молочної залози вражає одну з 1200 жінок, з 30 до 40 років – одну з 207 жінок, то в 40-59 років хворіє одна з 24, а з тих, кому понад 60, – одна з 13. Отже, від 40 до 50 років мамографічні обстеження необхідно проходити раз на рік. Але якщо немає підозрілих змін у структурі молочної залози, можна робити цей скринінг раз на два роки. А з 50 років – щорічно. На сучасних апаратах можна виявити найменші зміни, які стануть вразом через 3-4 роки. Їх можна видалити хірургічно, і при такій формі раку лікарі-онкологи дають гарантію, що жінка повністю вилікється і проживе багато років. Лікарі-онкологи застерігають жінок від конфліктів, образ, перевтоми, тривалого використання оральних контрацептивів, тютюнокуріння, які можуть суттєво впливати на гормональний стан організму.

Увага акція!

З 17 по 21 жовтня у ТРТМО проводиться БЕЗКОШТОВНЕ обстеження жінок у кабінеті ультразвукової діагностики та мамографії.

5 помилок під час лікування дитини

Помилка 1. Не дати температурі піднятися

Лікарі не втомлюються повторювати: температуру до 38,5 °С збивати не треба — дайте організму можливість самому побороти інфекцію. Проте у батьків часто здають нерви, і вони починають давати дитині таблетки, коли стовпчик термометра і до 38 °С не доповз.

Як треба: давайте дитині більше пити, обтирайте її вологою прохолодною (але не холодною!) серветкою. Мед, малина, лимон, липовий цвіт — все це прекрасні природні жарознижуючі засоби, які м'яко впливають на організм.

Препарати починають давати при 38,5 градусах, якщо дитина дуже важко переносить температуру, то при 38. Але не варто забувати, що між прийомом ліків має бути певний часовий інтервал, який саме - читайте в інструкції.

У проміжках між таблетками продовжуйте обтирати хворого і давати йому пити.

Помилка 2. Кращі жарознижувальні — малина і мед

Застудженій дитині потрібно більше пити, щоб виводити токсини. А при хворому горлі теплий напій ще і допоможе вгамувати біль.

І ось дитині готують гарячі морси, малинові компоти та чай з лимоном.

Як треба: це напої хороші, але в невеликих кількостях. Оскільки всі вони солодкі - це додаткове навантаження на нирки. Крім того, надто гаряче питво з лимоном або журавлиною може травмувати і без того хворе горло. Для зниження температури педіатри рекомендують давати дитині звичайну, трохи теплою воду. Причому особливо ефективно давати її в режимі крапельниці: 1-2 чайні ложки кожні 5-10 хвилин.

Помилка 3. При застуді треба закутати дитину

Звичайно, застудженій дитині потрібне тепло, але немає жодної необхідності вктувати її в примі-

щенні. Як треба: коли температура піднімається, дитину лихоманить, вона сама хоче закутатися. Так і має бути. Але коли температура досягає піку, дитині стає жарко, краще роздягнути її до нижньої білизни і проводити обтирання. За рахунок випаровування вологи температура тіла буде знижуватися.

Помилка 4. Відразу приймати антибіотики

Застудні захворювання — вірусного походження, а антибіотики на віруси не діють, проте батьки вважають за краще лікувати застуду саме цими препаратами. Тим часом інфекціоністи б'ють на сполох: через доступність антибіотиків і надмірну любов до них населення стійкість бактерій до ліків досягла такого розмаху, що скоро серйозні і небезпечні для життя захворювання просто нічим буде лікувати.

Як треба: єдино правильний метод — звернутися до лікаря, який, якщо бачить, що до вірусної інфекції приєдналася бактеріальна, призначить антибіотик, необхідний у вашому конкретному випадку.

Помилка 5. Хворіти довго ніколи!

Зазвичай таку позицію займають батьки школярів. Три дні відлежався, температура спала — і вперед, підкорювати вершини знань! Часто батьки не звертають уваги на те, що і кашель ще залишається, і нежить не до кінця пройшов.

А скарги на слабкість і стомлюваність вони сприймають як звичні прийоми школяра, який не хоче йти до школи. Тим часом педіатри впевнені: таке експрес-одужання може призвести до ускладнень або до того, що дитина скоро захворіє знову.

Як треба: дайте дитині не просто відлежатися, а вилікуватися. Нехай вона вдома прийме всі належні ліки, виконає курс полоскань та інгаляцій. Якщо ж дитина приймає антибіотики, тим більше не поспішайте до школи. Уроки можна робити і вдома. Зрештою, здоров'я важливіше за хороші оцінки.

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.
Фото автора.



• **Анонс**

1 жовтня вперше в Тернополі до Міжнародного дня музики "НІЧ У ФІЛАРМОНІЇ"

20 год.—22 год. — "Українські візерунки" — змагання двох оркестрів: ААТ"Надзбручанка" та ААНМ"Візерунок".
Майстер-клас відомого балетмейстера заслуженого працівника культури Ігора Николішина, який допоможе пізнати вам ази популярних народних танців "Канада", "Коломийки", "Фокстрот".
Дрес-код — українська вишиванка.
22 год. 30 хв.—00 год. 30 хв. — літературно-музичний салон:
- "Жмутки зів'ялого листа" Івана Франка;
- "Осінній карнавал" Ліни Костенко;
- "Земне тяжіння" Василя Симоненка.
Звучатиме музика Бетховена, Шопена, Гаврилець у виконанні лауреата міжнародних конкурсів Олега Кирилюка.
23 год. 50 хв.—2 год. 00 хв. — нічна музикотерапія: музика Моцарта, Вівальді, Баха, Гріга і Андерсона.
Під час свята буде працювати бар.
Ціна квитка на кожен концерт — 80 грн.
Акційна ціна квитка на цілу ніч — 100 грн.
• **Духовне**

Зі святом тебе, моє рідне село!

Марія ПОПІВ,
депутат сільської ради з питань культури.

Саме ці слова стали лейтмотивом Дня села, яке відзначив Малий Ходачків 21 вересня, у празник Успіння Пресвятої Богородиці. Основне дійство проходило у центрі села — на території поблизу місцевого клубу, де зібралася не лише тамтешня громада, а й заїжджі гості.

Здавалося, що до свята у Малому Ходачкові готувались усі. Так, довкола клубу розмістилася виставка осінніх композицій, виготовлених руками учнів школи та вихованців ДНЗ "Сонечко" нашого села. А народні майстри декоративно-прикладного мистецтва з міста Тернополя Кравчук Ігор та Бобик Андрій представили художню різьбу та бісероплетіння. Аматорські книги з історії села Малий Ходачків демонструвала під час святкування місцевої бібліотекар Стецько Ольга. Цікавим для учасників заходу була і виставка старовинних виробів із бабусиною скрині, яку презентувала завідувачка клубом с. Костянтинівка Середних — прялка, праска, кочерга, а також 150-літня старовинна сорочка з дмотканого полотна.
Музичний супровід 552-ї річниці села організував духовий оркестр с. Малий Ходачків під керівництвом сільського голови Володимира Берези.



Наймолодша солістка — Марічка Балабан.

кликати всіх свідомих патріотів ставати на захист рідної землі.

Поряд із головною сценою розкинулася польова кухня, яку організували тамтешні підприємці. Тут частували ухую, гречаною кашею, шашликом та квасом. А для найменших гостей була солодка вата, діяли

Костянтинівка-Малий Ходачків. Відтак, велосипеди від спонсора отримали наймолодші велосипедисти — учні 1-го класу Собчук Настя, Раківський Сергіюк та Хомишин Софія. Відзначений був і найстарший учасник велопробігу — голова ради старійшин Михайло Івасченко.

Ще однією приємною несподіванкою для селян стало офіційне відкриття стоматологічного кабінету у Малому Ходачкові. На урочистості були запрошені голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, керуючий справами райради Богдан Ящик, начальник відділу культури Тернопільської РДА Віктор Навольський, в.о.головного лікаря районної лікарні Володимир Лісовський та голова сусіднього села Настасів Микола Злонкевич. Усі вони ста-



Завідуюча клубом с. Костянтинівка Леся Пиндус з виставкою старовинних речей.



Малоходачківський сільський голова Володимир Береза.

Ведучі свята Ірина та Ігор Потережки розпочали довгоочікуваний святковий концерт зворушливими словами: "Місяця, де народилися, — завжди святи. Як чарівник розкинув коштовні рубіни, так розкинуло свої пишні шати село Малий Ходачків. Спів солов'я, морозяний ранок, квітучий сад — це наше село. Там, де найкраща мова лунає, де найкращі коси дівочі, де наймиліша пісня мами, — це наше село".

Присутні мали змогу поринути у давнину — педагог-пенсіонер Ушакова Христина розповіла про походження назви, перші історичні відомості про Малий Ходачків та відомих особистостей, які прославили цей край.

"Як і колись, так і нині, у нашому селі живуть працюючі й талановиті люди, які роблять усе, аби слава про Малий Ходачків лунала далеко за межами села. Серед вихідців із села безліч культурних діячів, лікарів, науковців, священиків, педагогів, спортсменів та 12 учасників бойових дій на сході. Усі вони — наша гордість та приклад для наслідування", — відзначив господар села — сільський голова Володимир Береза.

Перед велелюдною публікою виступили наші захисники — учасники АТО Гуменюк Михайло та Войцехівський Ігор. Вони зачитали патріотичні твори та за-

ли першими гостями у новій стоматології, де відтепер надаватимуть кваліфіковану допомогу місцевим жителям.

А на святковій сцені не вщухала музика — виступили молодіжний вокальний ансамбль "Флюора", солістки Анастасія Раківська та 5-річна Марічка Балабан, які зачарували присутніх прекрасним співом. Хореографічні постановки представив присутнім танцювальний колектив, що налічує 30 дітей (балетмейстер — студентка 5-го курсу ТНПУ (факультет мистецтв) Оксана Яцишин).

Ну а "на десерт" — хедлайнери концерту — знаменитий співак Василь Хлистун із дочкою Іриною та відомий гурт із філармонії "Веселі Галичани", які подарували гостям незабутні емоції. І навіть холодна та похмура погода не зіпсувала свято, яке тривало до пізнього вечора і закінчилося запальними танцями під живу музику, що йшла луною ще за багато кілометрів і сповіщала — у Малому Ходачкові День села вдався на славу!



Оригінальні квіткові композиції, виконані учнями 2 класу Малоходачківської ЗОШ I-III ст.



Хореографічна композиція (керівник — Оксана Яцишин).



На Тернопільщині молилися делегати найбільших Марійських центрів Європи

Лілія КУЛЕНИЧ.

Незвичайна подія відбулася у переддень Різдва Пресвятої Богородиці у Зарваниці на Тернопільщині. Вперше за всю історію нашої держави, тут зібралися делегати 20 найбільших Марійських духовних центрів Католицької Церкви з усієї Європи.

Серед гостей — представники церкви з Франції, Польщі, Ірландії, Словаччини, Угорщини, Англії, Румунії, Швейцарії та Латвії, які під час з'їзду Марійських центрів Європи взяли участь у спільній конференції. Під час заходу делегатам представили почитання Пресвятої Богородиці в українській традиції та Церкві.

Архієрейська Божественна Літургія стала головною подією цього дня. Її очолив владика Василій Семенюк, Митрополит Тернопільсько-Зборівський. По завершенні відбувся урочистий похід від парафіяльної церкви до фігури Пресвятої Богородиці біля чудотворного джерела, де відслужили молебень до Пресвятої Богородиці за Україну тавшанували загиблих героїв Небесної Сотні і воїнів АТО на заупокійній панакхиді. Віряни також мали можливість приступити до чудотворної ікони Матері Божої, по-

сповідатись, прийняти святе причастя.

"Така подія, як 14-ий Марійський конгрес має велике значення для української Церкви і народу. Делегати з різних куточків Європи приїхали у Зарваницю, багато з них вперше відвідали Україну. Усе це заради продовження справи, яку благословив ще Іван Павло II, який радо привітав ідею створення Марійського європейського зв'язку, закликаючи ділитися досвідом між різними країнами, більше розповідати про життя, культуру і традиції кожної, — розповідає єпископомічник Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ Теодор Мартинюк. — І от ректори Марійських центрів Європи тут... щоб пізнати релігійні, культурні традиції та спільно помолитися за мир в Україні і світі. Ця молитва є справді дуже особливою, бо єднається в ній практично ціла Європа».

До слова, Зарваниця входить до Європейської Марійської Мережі (ЕММ), яка нараховує 20 найбільших центрів Європи. В Україні такий з'їзд відбувся вперше, тож ця подія зібрала безліч вірян, серед яких було чимало молоді та дітей. Усі вони вирушили у Зарваницю, адже впевнені — тим, кому щира молитва зігрівала серце і душу холод та ніч — не перешкода.

Чим вражали книголюбів тернопільські літератори

Лілія КУЛЕНИЧ.

Цьогорічний XXIII львівський Форум видавців зібрав письменників з 27-ми країн світу та читачів з усіх куточків України і близького зарубіжжя. За підрахунками організаторів, найбільш очікувану літературну подію року відвідали близько 50 000 гостей.

Особливістю форуму-2016 стало те, що журі не визначало переможця — найкращу книгу року. У підсумку були відзначені 23 видання у різних номінаціях. Серед майже тисячі учасників, які зареєструвались на Форумі, була й "делегація" тернопільських письменників, які вразили книголюбів різножанровістю своїх книг, кожна з яких заслуговує бути прочитаною. Отож, що цікавого презентували читачам наші земляки?



Леся Романчук

— знама українська авторка популярних романів, книг для медиків та поетичних збірок, володарка відзнаки "Золотий письменник України" (2015) представила публіці свій новий роман "Благословен, хто йде". Матеріали для свого твору Леся Романчук збирала протягом семи років. За цей час вона двічі відвідувала Італію, аби проникнутися духом старовини.

Як розповідає сама письменниця, це — історія про святу мученицю Теклю (покровителька Тернополя - авт.). На сторінках видання читачі подумки проходять місійні подорожі апостола Павла і його супутника св. Варнави. Там же читач зможе дізнатися про те, як донька римського намісника міста Іконіон (сучасної Кон'ї у Туреччині) стала християнкою, як вона уникнула спалення на вогнищі, отримала дар творити дива і зцілювати недуги.



Тернопільська письменниця **Ірина Мацко** привезла у Львів повість "Перехідний вік моєї мами". Авторка зазначає, що книга розрахована на дівчаток підліткового віку та їхніх мам, адже цей вік доньки — те, що потрібно прийняти, пережити та зрозуміти. До слова, попередній твору письменниці написаний для малечі й для дорослих. Тож "Перехідний вік моєї мами" Ірина Мацко вважає своєрідним дебютом у підлітковій літературі.

"Трубаці з Підгорбиків" — так називається збірка оповідань, яку представила на Форумі видавців письменниця, журналістка та поетеса з Тернополя **Зоряна Биндас**. Її оповідання — це історії від простих сільських мешканців — дідуся і бабусі Трубаців про події, що відбувались наприкінці 90-их років. "Читаючи "Трубаців" є нагода згадати дитинство, поїздки до своїх дідуся з бабусею, перші походеньки на кавалерку, випасання корів, і, місцями, файно поспіяти з кумедних і добрих селян", — інтригує читачів авторка.

Щось дуже схоже на вищезгадану книгу запропонували книгоманам і друзі Зоряни Биндас — **Микола Шпаковський** та **Ростик Фук**. Тернопольяни випустили у світ своє творіння "Сільські вісті". Це оповідання

про сільських людей, автори яких цікаво в жартівливому, іронічному, інколи навіть саркастичному тоні викладають на папері реальні історії простих людей. А все це смачно приправлено колоритною галицькою говіркою.

Книгу ще однієї нашої землячки **Наталки Михно** "Звільнення" ще до львівського Форуму видавців критики назвали "оптимістичною терапією для України". Авторка у "Звільненні" торкається гострої проблеми людської самотності, подаючи її з глибокою психологічною проникливістю та високою повагою до істини. Письменниця, провівши своїх героїв через буденні проблеми, що є нагальними для українського суспільства XXI століття, із притаманною їй художньою майстерністю бере за основу "філософію серця" Григорія Сковороди та сміливо вказує на шлях до звільнення від цих проблем.

Тернопільська волонтерка та письменниця **Лілія Мусіхіна** теж не з порожніми руками приїхала на очікувану літературну подію. "Коли захиталося небо, або "У" означає "вільні" — про події буремної зими 2013-2014 рр. "Це біль, мої сльози, мої недоспані ночі — мій Майдан. Книга, яку не планувала писати, не хотіла. Воно прорвало і виболіло... Книга про те, як захиталося небо, а ми... стали вільними. Книга про друзів, про братів і сестер, про те, як воно жило під прицілом снайпера. Як плакалось, як мовчалося і терпілось", — зазначає авторка.



Ще одним відкриттям Форуму видавців у Львові став тернопільський літератор **Олександр Вільчинський**. Його детектив "Шерлок

Холмс на форумі видавців" зацікавив і читачів, і авторів. "Шерлок Холмс на Форумі видавців" — одне з чотирьох оповідань, яке увійшло до збірника з однойменною назвою. Крім цього, там ще є оповідання: "Рибальський детектив", "Кохання в Макові" та "Пограбування по-українськи". У них головним героєм є журналіст, який береться розплутувати кримінальну історію, і в погоні за істиною часто потрапляє у якусь халепу. Окрім вищезгаданої збірки, Вільчинський презентував уже третє перевидання романів "Неврахована жертва" та "Суто літературне вбивство".

Під час Форуму свій дебютний роман "Масік" публіці презентувала тернопільська поетеса, журналістка **Дзвінка Торхотушко (Любов Бурак)**. "Новоспечена" літераторка розповіла, що її творіння — важкий в емоційному сенсі роман, оскільки його сюжет близький до хорору. У ньому закладено історію замужньої жінки, але, передовсім, йдеться про пошук себе, правди, душі. Ця книга — спроба зрозуміти причини і наслідки людських вчинків, тому тут реальність переплітається з містикой. Героїня роману, опинившись перед обличчям смерті, аналізує власне життя, роздумує над питаннями любові, добра і зла, пробує щось змінити...

Звісно, це далеко не вся когорта наших земляків, які представили у Львові свої творчі напрацювання. Про них можна писати дуже багато, але найкраще про письменників кажуть самі книги, а ще — вдячні відгуки читачів. Тож сподіваємось, що доробки тернопільських літераторів будуть "до смаку" поціновувачам друкованого слова, адже для авторів — це завжди стимул для нових звершень.

Відлуння відзначення 25-ї річниці незалежності України



О. М. ТЕЛИХ, завідувача бібліотекою с. Забойки.

Святкування Дня незалежності в с. Забойки розпочали Службою Божою в церкві Св. Косьми та Дем'яна.

Мешканці села разом із отцем Тарасом молилися за Україну, за її народ, а також за воїнів, які нині захищають нашу державу, за їхніх родичів, які з

нетерпінням чекають повернення чоловіків, братів, синів додому живими. Урочистості Служби додала молитва за Україну "Боже Великий, Єдиний" у виконанні церковного хору.

Після Служби відбулася панахида біля символічної стрілецької могили та могили та наших односельців, хлопців, які загинули під час проведення АТО на сході України — Дмитра Заплітного й Андрія Капчура.

Церковний гімн "Боже, вислухай благаання" став завер-

шенням святкування. На згадку про 25-день народження України присутні зробили загальну фотографію.

Дуже приємно, що разом із нами молилися сільський голова М.С. Палига, директор Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. Г.З. Щепна, керуючий справами Тернопільської районної ради Б.Г. Ящик, місцеві підприємці.

Усім, хто служив у зоні АТО, сільський голова Марія Степанівна вручила пам'ятні подарунки.



1991 року перемогла історична справедливість: Україна знову й остаточно здобула свою незалежність, про яку мріяла століттями. Впродовж цих років вона утверджувалася як вільна і суверена держава. День незалежності — не лише державне, а й особисте свято кожного з нас. Бо тільки у вірі та відвазі кожного громадянина полягає сила і незалежність держави.

Вже другий рік наша держава перебуває у стані неоголошеної війни. Та все ж вона живе і бореться. По всій Україні не так гучно, як хотілося б, відбулися заходи з нагоди 25-тої річниці незалежності. 27 серпня на площі Незалежності у селі Ступки святкували день народження нашої держави. Захід розпочався освяченням пам'ятного знаку, спорудженого з нагоди 25-літнього ювілею України. Ідея його встановлення належить голові села Ступки Ігорю Радецькому. Всі матеріальні витрати з оздоблення сім'я пана Ігоря взяла на себе. Поряд зі знаком майорять синьо-жовті та червоночорні стяги. Почесне право під-

няти національний прапор надали учаснику АТО Олегу Форощівському.

Концертну програму відкрив виступ сільського хору (художній керівник та концертмейстер — Володимир Стадник), який виконав 8 композицій. Зі святом всіх ступківчан привітав Богдан Білик і подарував пісню "Там, де Ятрань круто в'ється". Після цього вестує заходу Наталія Порида та Уляна Золотник запросили на сцену сільського голову, який вручив грамоти учасникам хору, меценатам, односельцям — усім, хто робить свій внесок у розвиток нашого села, популяризує українську культуру й не стоїть осторонь життя громади.

У нашому селі багато талановитих дітей, які також брали участь у святковому концерті. Крім дитячого ансамблю "Краплинки" (Вікторія Барилівська, Тетяна Головата, Юля Шкодзінська, Юля Петрик, Емілія Макух, Марічка Матушинець, Каріна Михасів, Аліна Пащин, Вероніка Золотник), свої пісні глядачам дарували Віталій Фок, Артем Чубко, Марічка Матушинець, Каріна Михасів, Вероніка Золотник, Тетяна Романюк. Надя Пащин з'явилася на сцені в образі

України, яка пригортає до себе маленьких діточок.

Я — твоя мати, дбайлива і ніжна,

Берег любові і твій оберіг.

Горем не знищена, величчю зміцнена, — Волю мою не зламає батіг!

Жодний захід у Ступках не відбувається без наших сільських поетів — Оксана Кізік та Михайла Матушинця, які щоразу всіх дивують новими віршами.

До глядачів з привітальним словом звернувся почесний житель села Ступки Олег Іванович Караванський.

Концертну програму завершив художній колектив "Тернопільгазу", родинний дует Ірини та Василя Хлестун. Ще довго не розходилися по домівках глядачі, слухаючи українську пісню.

Дай Боже, скоріше нам дочекатися того довгожданого миру і спокою, щоб наступну річницю незалежності наша держава святкувала під мирним небом та з українськими Донбасом і Кримом.

Ми віримо у краще майбутнє свого народу та своєї країни. Тому мусимо з гордістю заявляти: "Ми — українці! Україна — це ми. Україна починається з нас!"

• Вітаємо!

УКРАЇНА
БАЙКОВЕЦЬКА СІЛЬСЬКА ВИБОРЧА КОМПІСІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПОСТАНОВА
с. Байківці

14 серпня 2016 року

№ 1

Про початок виборчого процесу перших виборів старост сіл Байковецької об'єднаної територіальної громади Тернопільського району Тернопільської області

Згідно з рішенням від 9 серпня 2016 року № 179 дванадцятої сесії сьомого скликання Байковецької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області, було призначено на неділю 6 листопада 2016 року перші вибори старост сіл Дубівці, Стегниківці, Курники, Лозова, Шляхтинці, Гаї-Гречинські Байковецької об'єднаної територіальної громади Тернопільського району Тернопільської області, відповідно до частини шостої статті 14, частин п'ятої, сьомої статті 15, частини четвертої статті 25 Закону України "Про місцеві вибори" Байковецька сільська виборча комісія постановила:

1. Оголосити з 17 вересня 2016 року початок виборчого процесу перших виборів старост сіл Байковецької об'єднаної територіальної громади Тернопільського району Тернопільської області 6 листопада 2016 року:

- у селі – Дубівці;
- у селі – Стегниківці;
- у селі – Курники
- у селі – Лозова;
- у селі – Шляхтинці;
- у селі – Гаї-Гречинські.

2. Цю постанову надіслати Центральній виборчій комісії, а також оприлюднити в газеті Подільське слово.

Голова Байковецької
сільської виборчої комісії



Г.В. ЛЕНЬКО

Колектив територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) щиро вітає з днем народження соціального працівника с. Ігровиця **Галину Арсенівну РОМАНЕЧКО**, заступника директора **Любов Олександрівну ВОЗНЯК**, психолога **Христину Петрівну ШВАРЧЕВСЬКУ**.



Хай радість вам життя дарує,
Щоб посміхалися ви весь час,
Любов і злагода панують,
Достаток повниться щораз.
Щоб ви добра мали багато,
А доля квітла, наче сад,
І щоб на вас із неба падав
Лише щасливий зорепад.

Колектив Великоглибочецької сільської ради щиро вітає з днем народження **Валентина Івановича БІЛИКА**, **Вікторію Вікторівну БИДЛОВСЬКУ**.

Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле, гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить повсякчас!
Хай щастя приходить і летиться рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує ще довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта!

Колектив Великоберезовицької селищної ради вітає з днем народження депутата селищної ради **Ярослава Омеляновича ПЕЛЕХАТОГО**.

Нехай здоров'я завжди добрим буде,
Хай у роботі ладиться усе,
За справи добрі хай шанують люди,
В сім'ю хай доля затишок несе.

Педагогічний колектив Острівської ЗОШ I-III ст. щиро вітає з днем народження вчителя-пенсіонера **Марію Михайлівну КРАВЧЕНКО**, вчителя фізики та інформатики **Ольгу Михайлівну МАШТАЛЯР**, вчителя історії **Марію Іванівну ГОШІЙ**, вчителя-пенсіонера **Любов Григорівну ФЕДОРОНЧУК**.

День народження — це особливий день!
І коли щороку він приходить,
Серце наче сповнене пісень,
Світ, здається, сповнений мелодій.
Хай ніколи у твоїх очах
Чиста й світла радість не згасає,
Щоб не було смутку навіть в снах!
Хай Господь здоров'я посилає.
Мати Божа хай благословить,
Хай Спаситель буде все з тобою.
Хай в житті твоїм він кожну мить
обдарує ласкою святою.

Колектив Соборненської ЗОШ I-II ст. ім. Володимира Гарматія вітає з днем народження технічного працівника **Марію Богданівну КУЧУ**.

Бажаємо здоров'я, добра, довголіття,
Хай вистачить щастя на ціле століття.
Хай скрізь буде лад: на роботі, в сім'ї,
І радість на серці, і хліб на столі.

Колектив Мишковицької ЗОШ I-III ст. вітає з днем народження вчителя німецької мови **Аллу Павливну ОЗЕРЯНСЬКУ**, технічного працівника школи **Богдана Орестовича КЛОШНИКА**.

Хай б'ється джерелом життя бурхливо,
Красивим буде весь життєвий шлях,
Прекрасним, щедрим,
наче хлібна нива,
Чарівним, як мелодія в піснях.

Вітаємо з днем народження соціального працівника с. Ігровиця **Галину Арсенівну РОМАНЕЧКО**.

В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень,
Від друзів — щирих привітань,
Від зірок — здійснення бажань,
Від сонця — світла і тепла,
Щоб доля щедрою була.

3 повагою — колектив Ігровицької сільської ради

Щиро вітаємо з днем народження бухгалтера Ігровицької сільської ради **Марію Ігорівну ХОРОЗ**.

Бажаємо миру і світлої долі,
Запалу, енергії, сили доволі,
Творчого вогнику, віри й наснаги,
Щедрості серця, людської поваги.
На довгих стежках життєвої ниви
Будьте завжди здорові й щасливі.

3 повагою — депутатський корпус, члени виконкому Ігровицької сільської ради.

Колектив дитячого садка "Світ малечі" с. Ігровиця вітає з днем народження завідувачу садком **Світлану Степанівну МІСТЕРМАН**.

Бажаємо здоров'я міцного,
Щастя без краю,
Усього найкращого
щиро бажаєм.
Щоб серце ваше зігрівало тепло,
Щоб завжди в душі
панувало добро,
Краси і наснаги,
здоров'я без ліку,
І довгого-довгого щедрого віку.

Соломійка просить про допомогу

Тернопільська районна організація Товариства Червоного Хреста України просить керівників установ, підприємств та організацій, священнослужителів усіх релігійних конфесій, громадян доброї волі, кому не байдужі людські біль та страждання, зважити на прохання батьків двадцятирічної дівчинки з с. Плотича Тернопільського району **ДУДИ Соломії Анатоліївни**.

Діагноз: гостра лейкемія 1 гострий період.
Потрібне термінове довготривале лікування, на яке потрібні великі кошти, які батьки не в змоззі самі оплатити. Дорогі країни! Спільними силами підтримаймо сім'ю, яку спіткало велике

горе, проявімо свою доброчинність, внесемо жертвний внесок, хто скільки може у струмочок фінансового забезпечення у придбання ліків, врятовуючи життя Соломійки.

Просимо відкрити своє серце до доброти і милосердя.

Кошти необхідно перерахувати:
Тернопільська РОТЧХ України
р/р 26007300287536 в АТ "Ощадбанк"
код 24628648
МФО 338545

Призначення: "На лікування Соломії Дуди".
Бог не забуде вашої доброти.

• **Справи приватні**

ПРОДАМ

* **піврічну козу від дійних кіз, недорого. Тел. (098) 634-27-83.**

* літературу та навчальні посібники для художників. Тел. (098) 119-04-64.

* монітор, кольоровий телевізор LG, 6\". Тел. (098) 119-04-64.

* Єврокуб, 1000 літрів, відмінний стан, німецька якість, під питну воду, дизпаливо та інше. Тел. (067) 350-20-60.

* сервант кутовий кухонний. Тел. (098) 119-04-64.

* металеву ванну, розмір 1,5 м. Тел. (098) 119-04-64.

* **мотоблоки нові (потужністю від 4 до 15 к. с.), трактори (від 12 к. с.), мототрактори, двигуни різних потужностей, навісне обладнання. Гарантія, з/ч, безкоштовна доставка. Знайдете дешевше — відаємо ще дешевше. Тел.: (098) 598-94-84, (0352) 493-20-00, (098) 259-19-58, 066**

665-36-06. Сайт: www.tractor_c.com ua

РОБОТА

* запрошуємо на роботу в кондитерський цех: фасувальників, кондитерів, пекаря, технолога кондитерських виробів. Висока заробітна плата. Тел. (098) 426-26-48.

* **на роботу на СТО потрібні: автомалюар, автослюсар, автоелектрик, майстер-приймщик СТО. Тел.: 51-00-97, 067-700-55-02.**

КУПЛЮ

* макулатуру, поліетилен, європіддони. м. Тернопіль, вул. Гайова, 30, вул. Об'їзна, 17. Тел.: (067) 350-20-58, (0352) 25-88-28, (067) 350-20-60.

* морський контейнер для вагону. Тел. (067) 350-20-60.

ПОСЛУГИ

* здам в оренду приміщення під фарбування автомобіля. Тел.: 067-700-55-02, 51-00-97.

* надаю консультації щодо вирішення правових питань в

інших країнах. Тел.: (067) 254-95-06, (095) 037-80-89.

* лікування на бджолиних вуликах, бджолоужалення, інгаляція, пилок, воскова міль. с. Чернелів-Руський Тернопільського району. Тел.: (067) 945-51-86, (068) 539-25-33, (097) 207-65-23 (Орест Михайлович Лук'янець).

ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ

* загублено посвідчення багатодітної сім'ї, видане на ім'я Парфенюк Світлани Зіновіївни та Парфенюк Віктора Григоровича (реєстраційний №В0006360), виданий 23 березня 2011 р., вважати недійсним.

* загублено атестат про середню освіту Великогаївської ЗОШ I-III ст., який виданий на ім'я Віталія Михайловича Ходаня у 2004 р. (ТЕ №23804843), додаток до атестата №443565, реєстраційний номер №40/04 виданий 19.06.2004 р., вважати недійсним.

УКРАЇНА

БАЙКОВЕЦЬКА СІЛЬСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА
ВИБОРЧА КОМПІСІЯ

ПОСТАНОВА
с.Байківці

5 вересня 2016 року

№ 2

Про призначення проміжних виборів депутата Байковецької сільської ради в одномандатному виборчому окрузі № 14

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень депутата Байковецької сільської ради Федорчука Дмитра Михайловича обраної в одномандатному виборчому окрузі № 14 за особистою заявою, згідно з рішенням № 6 від 22 грудня 2015 року першої сесії першого пленарного засідання сьомого скликання Байковецької сільської ради, відповідно до частин п'ятої статті 14, частин третьої, п'ятої – сьомої статті 15, частини четвертої статті 25 Закону України "Про місцеві вибори", Байковецька сільська виборча комісія постановила:

1. Призначити на неділю 6 листопада 2016 року проміжні вибори депутата Байковецької сільської ради в одномандатному виборчому окрузі № 14.

2. Оголосити з 17 вересня 2016 року початок виборчого процесу проміжних виборів депутата Байковецької сільської ради в одномандатному виборчому окрузі № 14.

3. Постанову надіслати Центральній виборчій комісії і в газету Подільське слово.

Голова Байковецької
сільської виборчої комісії



Г.В. ЛЕНЬКО

Байковецька сільська рада проводить громадські обговорення містобудівних документів "Детальний план території житлової забудови в селі Байківці Тернопільського району Тернопільської області" (земельні ділянки Стахурської І.О. та Дячук Н.О) та "Детальний план території житлової забудови в селі Байківці Тернопільського району Тернопільської області" (земельна ділянка Турчин А.Ю.)

Громадські слухання відбудуться 25.10.2016 року о 15 год. у приміщенні Байковецької сільської ради за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43.

Байковецький сільський голова А.Р.КУЛИК.

Тернопільське районне бюро технічної інвентаризації надає послуги з реєстрації речових прав на нерухоме майно (житлові та нежитлові будівлі, земельні ділянки) в Тернопільській області. Звертатися за адресою: м. Тернопіль, вул. Д. Нечая, 27. Телефон: 23-50-02.

Колектив Дичківської ЗОШ I-II ст., парафіяни сіл Дичків і Красівка висловлюють співчуття вчителю початкових класів Марії Степанівні Леськів та отцю Олегу з приводу непоправної втрати — смерті його матері.

ПОДІЛЬСЬКЕ
СЛОВО

Рубрики:

- Куплю
- Продам
- Послуги
- Вважати недійсним

Рубрика

тел./код:

Щоб ваше оголошення було надруковане в черговому номері "Подільського слова", треба заповнити купон і надіслати або принести в редакцію в СЕРЕДУ до 12 год. Наша адреса: 46 000, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Купон безкоштовного оголошення

Текст оголошення

П'ятниця, 23 вересня 2016 року Програма телепередач

ПОНЕДІЛОК 26 ВЕРЕСНЯ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 18.40, 21.00, 01.30, 05.20 Новини
06.10, 06.45, 08.10 Спорт
06.15, 08.15 AgroЕра
06.20, 08.20, 22.50, 23.15, 00.15 Погода
06.25, 07.05, 08.25 Смакота
06.35 Ера будівництва
07.15 Ранок
08.35 Паспортний сервіс
08.45, 00.20 Телемагазин
09.00, 05.45 Вічне
09.15 Т/с „Таксі“
09.50 План на завтра* з А.Рінгіс
10.30 Український корт
10.55 Д/ф „Новий Орлеан“
13.30 Казки Лірника Сашка
13.40 Як це?
14.00 Суспільний університет
14.50 Фольк-music
16.00 Твій дім
16.30, 17.30 Орегонський північник
17.00 Вікно в Америку
18.00 Книга ца
18.25, 01.20 Новини. Світ
19.00, 01.45 Новини. Культура
19.25, 21.45, 22.45 З перших вуст
19.30 Про головне
20.00 Перша шпальта
20.30 Вересень
21.30 Яскраві моменти Ріо-2016
21.50 Т/с „Епоха честі“
23.00 Підсумки
23.20 На слуху
23.50 Від першої особи
02.00 Класики світової літератури
02.15 Д/с „Національні парки Америки“
03.10 Телевістава „Назар Стодоля“
04.20 Д/ф „Гора Рашмор“

1+1

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.15, 03.35 ТСН
06.45, 07.10, 07.45, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

07.35 „Маша і ведмідь“
09.30 „Чотири весілля“
10.45, 12.20 „Міняю жінку - 7“
14.10 „Сліпа“
14.45, 15.45 „Сімейні мелодрами - 6“
17.15, 02.05 Т/с „Уламки щастя“
20.30, 00.00 „Чистопелюшки 2016“
21.00 Т/с „Свати - 6“
22.00 „Гроші“
00.20 Т/с „Вікінги - 2“
01.15 Т/с „Вікінги - 2“ мовою оригіналу
04.05 „Служба розшуку дітей“
04.10 „Шість кадрів“

ІНТЕР

06.10, 13.10, 14.20, 05.15 Д/п „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 17.40 Новини
07.15, 08.10 „Ранок з ІНТЕРОм“
09.20, 12.25 Т/с „Сільський романс“
16.10 „Жди мене. Україна“
18.00, 19.00 „Стосується кожного“
20.00, 01.10, 04.20 „Подоблиці“
21.00 Т/с „Друге життя“ Прем'єра
23.00 Т/с „Закохані жінки“
02.15 Д/п „Україна: забута історія“
03.05 Т/с „Сусіди“

ICTV

05.50 Служба розшуку дітей
05.55, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
06.50 Факти тижня
08.45 Факти. Ранок
09.15 Надзвичайні новини. Підсумки з Костянтином Стогнієм
09.50 Х/ф „Десять негрент“
12.30, 13.20 Х/ф „Термінова доставка“
12.45, 15.45 Факти. День
14.40, 16.20 Х/ф „13-й район. Цепляні маєтки“
16.50 Х/ф „Падіння Лондона“
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Більше ніж правда
21.40 Т/с „Пес-2“
22.25 Свобода слова
01.05 Т/с „Під прикриттям“
03.30, 04.40 Провокатор
04.20 Факти

СТБ

07.00, 16.00 „Все буде добре!“
09.00 „Все буде смачно!“
10.55, 18.30 „За живе!“
12.10 Х/ф „Дочка“
14.05 „Слідство ведуть екстрасенси“
18.00, 22.00 „Вікна-Новини“
20.00, 22.45 „Хата на тата“
01.55 „Один за всіх“

НОВИЙ КАНАЛ

03.20, 02.55 Зона ночі
04.50, 18.00 Абзац
05.45, 07.05 Kids Time
05.47 М/с „Історії Тома і Джеррі“
07.07 Х/ф „Ангел-охоронець“
09.50 Х/ф „Ковбї проти трибульців“
12.10 Х/ф „Люди в чорному 3“
14.20 Т/с „Не родись вродлива“
19.00 Ревізор
22.00 Страсті за ревізором
00.45 Х/ф „Оце так кохання“
02.50 Служба розшуку дітей

ТРК „УКРАЇНА“

06.50, 07.15, 08.15 Ранок з Україною
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 02.10 Події
09.15, 03.00 Зірковий шлях
10.50, 05.10 Реальна містика
11.50 Х/ф „Зворотний квиток“
13.45, 15.30 Т/с „Господиня великого міста“
18.00, 04.10 Т/с „Співачка“
19.45 „Говорить Україна“
21.00 Т/с „Королева бандитів“
23.00 Події дня
23.30 Х/ф „Мумія 2: Повернення“

ВІТРОК 27 ВЕРЕСНЯ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 18.40, 21.00, 01.30, 05.20 Новини
06.10, 06.45, 08.10 Спорт
06.15, 08.15 Ера бізнесу
06.20, 08.20 AgroЕра
06.25, 08.25, 11.10, 22.50, 23.15, 00.15 Погода
06.30, 07.05, 08.30 Смакота
07.15 Ранок
08.35 Паспорт.Ua
08.45, 00.20 Телемагазин
09.00, 05.45 Вічне
09.15 Т/с „Таксі“
09.50, 04.50 Уряд на зв'язку з громадянами
10.30, 19.30 Про головне
11.20 Війна і мир
12.00 Вікно в Америку
12.30 Вересень
13.30 Казки Лірника Сашка
13.40 Школа Мері Поппінс
14.00 Суспільний університет
15.00 ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ у ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ на тему: „75-ті роковини трагедії Бабиного Яру: уроки історії та сучасність“
18.00 Д/ф „Ангел помсти“
18.25, 01.20 Новини. Світ
19.00, 01.45 Новини. Культура
19.25, 21.45, 22.45 З перших вуст
20.00 РЕ:ФОРМА
20.30 Наші гроші
21.30 Яскраві моменти Ріо-2016
21.50 Т/с „Епоха честі“
23.00 Підсумки
23.20 На слуху
23.50 Від першої особи
02.00 Телевістава „Чорна Пантера та Білий ведмідь“
03.20 Д/ф „Кенгір. Сорок днів свободи“

1+1

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.15, 03.35 ТСН
06.45, 07.10, 07.45, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

07.35 „Маша і ведмідь“
09.30 „Чотири весілля“
10.45, 12.20 „Міняю жінку - 7“
14.10 „Сліпа“
14.45, 15.45 „Сімейні мелодрами - 6“
17.15 Т/с „Уламки щастя“
20.30, 00.00 „Чистопелюшки 2016“
21.00 Т/с „Свати - 6“
22.00 „Життя без обману 2016“
00.20 Т/с „Вікінги - 2“
01.15 Т/с „Вікінги - 2“ мовою оригіналу
02.05 Т/с „Уламки щастя“
04.05 „Служба розшуку дітей“
04.10 „Шість кадрів“

ІНТЕР

06.05, 11.15, 12.25, 14.20, 05.15 Д/п „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 17.40 Новини
07.15, 08.10 „Ранок з ІНТЕРОм“
09.20, 21.00 Т/с „Друге життя“
14.45 „Судові справи“
15.45 „Сімейний суд“
16.40 „Давай одружимося“
18.00, 19.00 „Стосується кожного“
20.00, 01.10, 04.20 „Подоблиці“
23.00 Т/с „Закохані жінки“
02.10 Д/п „Україна: забута історія“
03.05 Т/с „Сусіди“

ICTV

05.30 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.10 Патруль. Самооборона
11.05, 13.20 Х/ф „Десять негрент“
12.45, 15.45 Факти. День
14.40 Т/с „Відплі 44“
15.25, 16.20, 21.40 Т/с „Пес-2“
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Секретний фронт
22.25 Х/ф „Нестримні-2“
00.20 Т/с „Комісар Рекс“
01.20 Х/ф „Данило - князь Галицький“
03.25, 04.45 Провокатор
04.10 Студія Вашингтон
04.15 Факти

СТБ

06.50, 16.00 „Все буде добре!“
08.50 „Все буде смачно!“
10.45, 18.30 „За живе!“
12.00 „МастерШеф - 4“
18.00, 22.00 „Вікна-Новини“
20.00, 22.45 „МастерШеф - 6“
23.55 Т/с „Коли ми вдома“
00.50 „Хата на тата“
02.45 „Слідство ведуть екстрасенси“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
04.30 Х/ф „Скалка“
06.10, 18.00 Абзац
07.05, 08.25 Kids Time
07.07 М/с „Історії Тома і Джеррі“
08.27 Х/ф „Спецзагін Кобра“
09.07 М/с „Моя прекрасна нянька“
14.20 Т/с „Не родись вродлива“
19.00, 21.55 Хто зверху? - 5
20.55 Київ ввдень вночі
23.55 Х/ф „Похмури небеса“
21.00 Половинки
21.00 Київ ввдень вночі
22.00 Любов на виживання
02.10 Зона ночі

ТРК „УКРАЇНА“

06.00, 10.50, 05.10 Реальна містика
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 02.50 Події
07.15, 08.15 Ранок з Україною
09.15, 03.50 Зірковий шлях
11.50 Т/с „Колір черемшини“
13.45, 15.30 Т/с „Жіночий лікар 2“
18.00, 04.10 Т/с „Співачка“
19.45 „Говорить Україна“
21.30 Футбол. Ліга Чемпіонів УЄФА „Бешикташ“ - „Динамо“
23.00 Події дня
00.10 Т/с „С.С.I.: Нью-Йорк 3 сезон“

СЕРЕДА 28 ВЕРЕСНЯ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 18.40, 21.00, 01.30, 05.20 Новини
06.10, 06.45, 08.10 Спорт
06.15, 08.15 AgroЕра
06.25, 07.05, 08.25 Смакота
06.35 Ера будівництва
07.15 Ранок
08.35 Паспорт.Ua
09.00, 05.45 Вічне
09.15 Т/с „Таксі“
09.50 Наші гроші
10.30, 19.30 Про головне
11.00 Засідання Кабінету Міністрів України
13.30 Казки Лірника Сашка
13.40 Хто в домі хазяїн?
14.00 Суспільний університет
14.50 Світло
15.40 Гра долі
16.10 Мистецькі історії
16.30 Д/ф „Дороги в Мемфіс“
17.30 Д/с „Нью-Йорк“
18.25, 01.20 Новини. Світ
19.00, 01.45 Новини. Культура
19.25, 21.45, 22.45 З перших вуст
20.00 Переселенці
20.30 Слідство. Інфо
21.30 Яскраві моменти Ріо-2016
21.50 Т/с „Епоха честі“
22.40 Мегалот
23.00 Підсумки
23.20 На слуху
23.50 Від першої особи
02.00 Класики світової літератури
02.15 Х/ф „Далекий голос зозульки“
04.30 Д/ф „Августин Волошин. Метеорит незалежності - над Срібною землею“

1+1

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.15, 03.35 ТСН
06.45, 07.10, 07.45, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

07.35 „Маша і ведмідь“
09.30 „Чотири весілля“
10.45 „Міняю жінку - 7“
12.20 „Міняю жінку“
14.10 „Сліпа“
14.45, 15.45, 03.50 „Сімейні мелодрами - 6“
17.15, 01.45 Т/с „Уламки щастя“
20.30 „Чистопелюшки 2016“
21.00 Т/с „Свати - 6“
22.00 „Поверніть мені красу 2“
00.00, 00.55 Т/с „Вікінги - 3“
03.45 „Служба розшуку дітей“

ІНТЕР

06.05, 11.15, 12.25, 14.20, 05.15 Д/п „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 17.40 Новини
07.15, 08.10 „Ранок з ІНТЕРОм“
09.20, 21.00 Т/с „Друге життя“
14.45 „Судові справи“
15.45 „Сімейний суд“
16.40 „Давай одружимося“
18.00, 19.00 „Стосується кожного“
20.00, 01.10, 04.20 „Подоблиці“
23.00 Т/с „Закохані жінки“
02.10 Д/п „Україна: забута історія“
03.05 Т/с „Сусіди“

ICTV

05.30 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
09.50, 16.50 Т/с „Острів непотрібних людей“
11.45, 13.20 Х/ф „S.W.A.T. Спецназ міста янголів“
12.45, 15.45 Факти. День
14.30 Т/с „Відплі 44“
15.25, 16.20 Т/с „Пес-2“
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Інсайдер
21.40 Т/с „Пес-2“
22.25 Х/ф „Нестримні-2“
00.20 Т/с „Комісар Рекс“
01.20 Х/ф „Данило - князь Галицький“
03.25, 04.45 Провокатор
04.10 Студія Вашингтон
04.15 Факти

СТБ

06.50, 16.00 „Все буде добре!“
08.50 „Все буде смачно!“
10.45, 18.30 „За живе!“
12.00 „МастерШеф - 4“
18.00, 22.00 „Вікна-Новини“
20.00, 22.45 „МастерШеф - 6“
23.55 Т/с „Коли ми вдома“
00.50 „Хата на тата“
02.45 „Слідство ведуть екстрасенси“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00 Зона ночі
04.30 Х/ф „Скалка“
06.10, 18.00 Абзац
07.05, 08.25 Kids Time
07.07 М/с „Історії Тома і Джеррі“
08.27 Х/ф „Спецзагін Кобра“
09.07 М/с „Моя прекрасна нянька“
14.20 Т/с „Не родись вродлива“
19.00, 21.55 Хто зверху? - 5
20.55 Київ ввдень вночі
23.55 Х/ф „Похмури небеса“
21.00 Половинки
21.00 Київ ввдень вночі
22.00 Х/ф „Номер 44“
00.45 Половинки - 2

ТРК „УКРАЇНА“

06.00, 10.50, 05.10 Реальна містика
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 02.50 Події
07.15, 08.15 Ранок з Україною
09.15, 03.50 Зірковий шлях
11.50 Т/с „Колір черемшини“
13.45, 15.30 Т/с „Жіночий лікар 2“
18.00, 04.10 Т/с „Співачка“
19.45 „Говорить Україна“
21.30 Футбол. Ліга Європи УЄФА „Шахтар“ - „Брага“
22.00, 23.30 Т/с „С.С.I.: Нью-Йорк 3 сезон“
23.00 Події дня

ЧЕТВЕР 29 ВЕРЕСНЯ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 18.15, 21.00, 01.30, 05.30 Новини
06.10, 06.45, 08.10 Спорт
06.15, 08.15 Ера бізнесу
06.20, 08.20 AgroЕра
06.25, 08.25, 22.50, 23.15, 00.15 Погода
06.30, 07.05, 08.30 Смакота
07.15 Ранок
08.35 Паспорт.Ua
08.45, 00.20 Телемагазин
09.00, 11.00, 15.00 Новини.
Спецвулпуск
09.15 Д/ф „Примара Бабиного Яру“
10.30, 13.30 Перша студія
10.30 Про головне
11.25 Розсекречена історія
12.30 Слідство. Інфо
14.00 Суспільний університет
15.20, 04.00 Надвечір'я. Долі
16.05 Спогади
16.40 Бабин Яр. Без права на існування
16.55 Проект „Золота роза“
17.35 Д/ф „Ангел помсти“
18.30 75-ті РОКОВИНИ ТРАГЕДІЇ БАБИНОГО ЯРУ. Прямі трансляції
20.00 Prime time з Мирославою Гондаге
20.30 „Схеми“ з Н. Седельською
21.45, 22.45 З перших вуст
21.50 Т/с „Епоха честі“
23.00 Підсумки
23.20 На слуху
23.50 Від першої особи
01.35 75-ті роковини трагедії Бабиного Яру
03.05 Д/ф „Рейх: крах чорних селекціонерів“
04.40 Д/ф „Київ. Початок війни“

1+1

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.30, 02.30 ТСН
06.45, 07.10, 07.45, 08.10, 09.10 „Сніданок з 1+1“

07.35 „Маша і ведмідь (укр)“
09.30, 10.50, 12.20 „Міняю жінку - 8“
14.10 „Сліпа“
14.45, 15.45 „Сімейні мелодрами - 6“
17.15 Т/с „Уламки щастя“
20.15, 03.15 Х/ф „Царство небесне“
23.00 „Право на владу 2016“
00.45 Т/с „Вікінги - 3“
01.40 Т/с „Вікінги - 3“ мовою оригіналу

ІНТЕР

06.05, 11.15, 12.25, 14.20, 05.15 Д/п „Слідство вели... з Леонідом Каневським“
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 17.40 Новини
07.15, 08.10 „Ранок з ІНТЕРОм“
09.20, 21.00 Т/с „Друге життя“
14.45 „Судові справи“
15.45 „Сімейний суд“
16.40 „Давай одружимося“
18.00, 19.00 „Стосується кожного“
20.00, 04.20 „Подоблиці“
23.00 Х/ф „Список Шиндлера“
02.45 Д/п „Святі і праведники ХХ століття. О.Логолев“
03.30 Т/с „Сусіди“

ICTV

05.30 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.05, 16.50 Т/с „Острів непотрібних людей“
11.55, 13.20 Х/ф „Нестримні - 2“
12.45, 15.45 Факти. День
14.30 Т/с „Відплі 44“
15.25, 16.20 Т/с „Пес-2“
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Інсайдер
21.40 Т/с „Пес-2“
22.25 Х/ф „Нестримні-2“
00.20 Т/с „Комісар Рекс“
01.20 Х/ф „Папуга, що говорить на ідиш“
03.25, 04.45 Провокатор
04.10 Служба розшуку дітей
04.15 Студія Вашингтон
04.20 Факти

СТБ

06.40, 16.00 „Все буде добре!“
08.40 „Все буде смачно!“
10.35, 18.30 „За живе!“
11.50 „МастерШеф - 4“
18.00, 22.00 „Вікна-Новини“
20.00, 22.45 „Зважені та шасливі - 6“
00.10 „Один за всіх“
01.40 „Слідство ведуть екстрасенси“

НОВИЙ КАНАЛ

03.00, 06.07 Х/ф „Тасманиця Рагнарока“
03.45 Зона ночі
05.05 Абзац
08.05 Х/ф „Страховик“
10.20 Х/ф „Тінь“
12.30 Х/ф „Розплата“
14.20 Т/с „Не родись вродлива“
18.00 Абзац
19.00 Любов на виживання
21.00 Київ ввдень вночі
22.00 Х/ф „Номер 44“
00.45 Половинки - 2

ТРК „УКРАЇНА“

06.00, 10.50, 05.10 Реальна містика
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 02.50 Події
07.15, 08.15 Ранок з Україною
09.15, 03.50 Зірковий шлях
11.50 Т/с „Колір черемшини“
13.45, 15.30 Т/с „Жіночий лікар 2“
18.00, 04.10 Т/с „Співачка“
19.45 „Говорить Україна“
21.00 Футбол. Ліга Європи УЄФА „Шахтар“ - „Брага“
22.00, 23.30 Т/с „С.С.I.: Нью-Йорк 3 сезон“
23.00 Події дня

П'ЯТНИЦЯ 30 ВЕРЕСНЯ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
06.00, 07.00, 08.00, 13.00, 18.40, 21.00, 01.30, 05.20 Новини
06.10, 06.45, 08.10 Спорт
06.15, 08.15 AgroЕра
06.20, 08.20, 22.50, 23.15, 00.15 Погода
06.25, 07.05, 08.25 Смакота
06.35 Ера будівництва
07.15 Ранок
08.35 Паспорт.Ua
08.45, 00.20 Телемагазин
09.00 Вічне
09.15 Т/с „Таксі“
09.50 РЕ:ФОРМА
10.30 Док-фільм
12.00 Prime time з Мирославою Гондаге
12.30 „Схеми“ з Н.Седельською
13.30 Казки Лірника Сашка
14.00 Хочу бути
14.50 Суспільний університет
14.50, 03.50 Віра. Надія. Любов
15.50 Театральні сезони
16.30, 03.05 Д/ф „На порозі історії“

Кохання й обов'язок

Галина ЮРСА – ТРР “Джерело”.

На лавці у сквері сиділи дві немолоді жінки. Повз них проходили люди. У кожного були свої проблеми та клопоти, тому вони не звертали на пань у літах аніякогосійської уваги. Ці жінки були, наче постаті з далекого минулого. Їхнє життя закінчувалося. Тому вони прийшли сюди, щоб розповісти одна одній те, чого не хотіли залишити на землі, збираючись у далеку мандрівку у вічність. Трохи молодшу з них звали Емілія, старшу – Стефанія. Їх об'єднувало те, що мали дітей від одного чоловіка. Та Емілія ніколи не була з коханим одружена. А Стефанію з її чоловіком з'єднав на все життя трагічний випадок.

“Німецькі” квіти для Емілії

Микола був звичайнісіньким хлопцем, яких багато у наших подільських селах. У дитинстві ходив до школи. Допомігав батькам по господарству. Про щось особливе ніколи не мріяв. Просив лише Бога, щоб були живими та здоровими його батьки, брати і сестри. Ріс дуже сором'язливим. Коли його друзі вже ходили на кавалерку й розповідали один одному про коханих дівчат, Микола їх слухав, а про себе не мав що розповісти. Душею відчував: його кохання не тут, у рідному селі, а десь далеко живе та не підозрює, що про нього мріє звичайний сільський хлопець, який навіть заради цікавості не хоче обняти чи поцілувати іншу дівчину. “Якщо покохати, то лише одну і на все життя”. Інакшого не хотів...

Та скоро з цими гарними мріями довелося розпрощатися. Чорним крилом смерті накрила Україну війна. Миколі на той час минуло 18. Коли в село прийшли німці, то почали розповідати, як добре людям живеться за фюрера. А з часом почали агітувати молодь виїжджати до Німеччини. Обіцяли гарні заробітки, та ніхто не хотів туди їхати. Молоді тікали подалі до родичів або в ліси. Миколі не пощастило. Його ввіймали і майже силоміць без речей втиснули у вагон, який мчав українську молодь до Німеччини, до “культурного” життя. Не можна сказати,



що поневірявся в далеких краях. Сільська господарка була для нього звичною, проте чужина є чужина. Тужив за батьками, а особливо за старшим братом, який вже на той час був одружений та мав двійко дітей. Дні були одноманітні: робота, ніч. Проте знаходив собі розраду. Як мав час, збирав і засушував квіти. Коли молоді німкені запитували вродливого українського хлопця, який працював на їх господарці, для чого він це робить, відповідав: “Подарую коханій”. Це дівчат ще більше веселило: кохання треба живі дарувати! Але Микола майже загадав: кому захоче подарувати ці квіти, а вона не засміє його, то саме ця дівчина — єдине вимріяне кохання. Так і сталося. Восени 1946 року, повертаючись додому, зупинився на одній із тернопільських станцій. Тут познайомився з тутешньою дівчиною Емілією. Коли вона слухала про його поневіряння на чужині, на її очі наверталися сльози. В них Микола побачив свою мрію. Так, це було кохання з першого погляду. Молоді люди дарували його один одному з того пам'ятного вечора щодня. А коли Емілія прийняла засушені квіти з Німеччини з особливою ніжністю та трепетом, хлопець упевнився, що

ця дівчина - споріднена з ним душа. Саме вона йому потрібна... Непомітно минули два місяці. Миколі треба було повертатися додому. Але він обіцяв коханій Мілі, що розкаже про неї батькам, і вони одружаться. З тим поїхав до рідного села.

Четверо Стефаних ангелят

Додому добрався довго. А може, це здавалося Миколі, бо так хотілося побачити рідних? Чи живі усі? До села з міста йшов пішки, хоча дорога була неблизька — майже 25 кілометрів. Навколо була розруха: зруйновані війною будинки, розбиті дороги, мости. А найгірше — це згорьовані люди. Війна — не мама...

У рідній домівці його чекали з нетерпінням. Людська пошта донесла, що він вже в Україні. Посивіла, але і далі дуже гарна мама, побачивши сина, зомліла у нього на грудях. Плакали, сміялися, знову плакали. Родина порівняно спокійно пережила німецьку окупацію. Хата збереглася. Усі були живі. А у старшого брата навіть близнюки народилися — гарненькі дівчатка. Тож тишилися маленькими. У селі завжди роботи багато. Вирішив допомогти батькам і родині по господарству, а тоді вже і про себе подумати.

Але, як кажуть, людина планує, але не керує. Через деякий час у сім'ю прийшло велике горе — раптово помер старший брат, залишивши вдовою молодшу Стефа-

забував, хоч у великих клопотах не дуже мав час згадувати минуле. Дівчина приходила до нього у снах. Спогад про гарне і таке коротке кохання часом зігрівав серце... Правда, Миколу часто мучили докори сумління. Адже обіцяв дівчині, яка так довірила йому, повернутися, перед батьками назвати своєю, а вийшло зовсім по-іншому. Він неодноразово хотів зустрітися з Емілією, та часу й нагоди не випадало.

Якось був у справах в Тернополі. Чекаючи потяга додому, побачив немолоду жінку, в якій упізнав своє вимріяне кохання — Емілію. Підійшов.

— Це ти, Мілю?

— ...

— Роками мріяв про нашу зустріч, планував її, а вийшло, як бачиш, випадково ніби.

— Ти одружений?

— Так.

І Микола повідав жінці про все, що сталося з ним, коли приїхав додому. Вона, як і в 1946, плакала. Емілія зрозуміла все, пробачила, поспівчувала, не нарікала. Серце, яке по-справжньому кохає, завжди впокорене, добре, тихе. Жінка розповіла, що коли Микола поїхав додому, відчула себе при надії. Дізнавшись про цікавий стан дочки, Міліні батьки наполягали тоді на перериванні вагітності, але дівчина категорично відмовилася, заявивши, що навіть, якщо, за її словами, вона і нагуляла те дитя, зате від Миколу. Донечка народилася влітку 1947 року. Міля довго чекала на коханого, надіялася, що скоро приїде та зрадіє, що стане батьком. Коли ж зрозуміла, що не повернеться, всю любов віддала його дочці. Боляче Миколі було це чути, проте щось змінити вже не можливо.

— Чому я згодився одружитися на Стефії, моя Мільцю, чому одразу не приїхав до тебе, не розповів усе? Ми обов'язково знайшли б якийсь вихід.

— Ні, любий Микола. Якби я довідалася, що твої батьки наполягають на тому, щоб ти став за батька чотирьом сиріткам від твого брата, я б ніколи не погодилася бути твоєю. Ти добре зробив, що не приїхав. А то страждали б ще більше. Така, видно, наша доля. Не судилося нам із тобою бути в парі. Але ти не винен, і я ні про що не шкодую. Дочка дуже подібна на тебе. Виховуючи її, мені здавалося, що ти завжди поряд. Тому зла на тебе, Микольцю, ніколи не тримала. Але завжди була лише твоєю. Прости і ти мені. Квіти, які ти збирав для мене в Німеччині, ще досі зберігаю у книжці. Вони розсіпаються, але ще пахнуть. Прощавай, ось мій потяг.

Жінка ніжно притулилась до його щоки. Це була їхня остання зустріч...

Приїхавши додому, Микола страждав. У нього є ще одна дочка. Його і досі кохає Емілія. І тут, у рідному селі, його шанує дружина, яка подарувала Миколі таких гарних і розумних дітей. У них хороші сім'ї. Вже й онуки до школи бігають. Чоловік при добрій любові, повазі. Живи та радій. Але все навпаки...

Як тільки Микола відчув, що приходять його останні дні, усе розповів своїй дружині Стефанії, бо і перед нею почувався винним. По якімсь часі, коли Микола не стало, дві жінки зустрілися. Вони мали про що поговорити. Адже їх об'єднали кохання та обов'язок.

нію та четверо маленьких діточок. Чим тут розрадиш? Батька дітям не повернеш. І чоловіка жінці, і господаря у дім також. З часом на сімейній раді вирішили: хай Микола пристає до Стефанії та піднімає на ноги малих діток брата. Кому вони потрібні? А родина мусить в такий час подати руку допомоги. Вирішено — зроблено. Як-що до Стефанії Микола ще мав якийсь сумнів, бо шанував її лише як братаву, то коли дивився у чисті очі чотирьох сиріток, усі сумніви зникали. Покорившись волі батьків, Микола одружився зі Стефанією. З часом у них народилося ще шестеро спільних дітей. З дружиною ладили. Вона була дуже мудрою жінкою, гарно вела господарку та давала раду такій великій родині. Авторитет батька, чоловіка був у неї на першому місці. З нею почувався щасливим. У клопотах минали роки. Дітей ніколи не ділив на братових і своїх. Всі були рідні. Гарно їх разом зі Стефією виховали. Семеро з них закінчили вищі учбові заклади. І ті, що не закінчили, так само добре влаштувалися у житті, бо поважали чесну працю. А хто звик працювати, ніколи бідним і голодним не буде.

Чи згадував Емілію? Микола ніколи її не

Астрологічний прогноз

від Івана Круп'яка з 26 вересня по 2 жовтня

ОВЕН (21 березня — 20 квітня)

У вас з'явиться вірний друг або близька подруга. Якщо ж ви самотні, то, потрапивши на будь-яку заставу чи в людне місце, зможете познайомитися з цікавою людиною. Уникайте контактів із домашніми тваринами.

ТЕЛЕЦЬ (21 квітня — 20 травня)

Зірки радять вирішувати питання нефіційним шляхом і залучати до цього важливих осіб. З початку наступного тижня можете зробити рішучий крок до покращення свого життя. У вихідні проведіть час у спокійній обстановці.

БЛИЗНЯТА (21 травня — 21 червня)

Хороші зміни відбудуться у стосунках з домашніми і родиною. Нарешті і взаємини з коханою людиною наберуть інших обертів. Молоді люди можуть пережити гаму різноманітних найприємніших почуттів. Покращуйте свої стосунки з тими, хто може вам допомогти у задуманій справі у вихідні.

РАК (22 червня — 22 липня)

Можете несподівано для себе закохатися, приховувати ту любов і навіть досить сильно страждати. Об'єкт вашої уваги буде малодоступним, і це мучитиме вашу душу, однак надаватиме почуттям незвичайних відтінків. Намагайтеся виконувати заплановану роботу щоденно, нічого не відкладайте на завтра. Важливих справ з початку наступного тижня починати не бажано. Зверніть увагу на стан здоров'я. Менше витрачайте.

ЛЕВ (23 липня — 23 серпня)

Будете задоволені тим, як сприймають вас навколишні, як ви витрачаєте гроші. Молоді Леви можуть пристрасно закохатися. Досить вдалий час для покупки навіть якоїсь дрібнички. Постарайтеся зробити це у вихідні. Свої почуття зумійте спрямувати у добре русло з перших днів наступного тижня.

ДІВА (24 серпня — 23 вересня)

Весь тиждень мине в роботі, іноді дуже напруженій. Не відкладайте нічого на потім, особливо недалекої поїздки. Відпочинок може відбудуватися досить складно, але одночасно весело й з інтригою. Будь-які угоди та спільні дії принесуть результати вже найближчим часом.

ТЕРЕЗИ (24 вересня — 23 жовтня)

Можете опинитись у таких умовах, коли доведеться щось вирішувати самому за себе. Якщо не матимете змоги виконувати заплановане, знайдіть людину, яка за вашою вказівкою буде робити, що потрібно. Дивні відчуття можуть охопити молодих Терезів у вихідні і перші дні наступного тижня особливо, якщо вони перебуватимуть далеко від дому.

СКОРПІОН (24 жовтня — 22 листопада)

Для вас тиждень буде насичений найрізноманітнішими подіями. Допустиме вирішення проблем досить складними шляхами. Все, на що сподівалися протягом літа, може “провалитися” через певні обставини. Спинити цю круговерть вдасться з початку наступного тижня, особливо у вівторок, у першій половині дня. У неділю не допускайте нервових перевантажень і сварок.

СТРЕЛЕЦЬ (23 листопада — 21 грудня)

Відчуєте себе задоволеними через правильний вибір або добрі стосунки в сім'ї. Увага до вас буде зростати з боку протилежної статі, у декого в перспективі може розпочатися роман не на жарт. Будь-яка поїздка буде приємною і досить корисною. У вихідні, не сідайте за кермо, якщо ви вживали навіть трішки алкоголю бо можливі неприємності.

КОЗЕРІГ (22 грудня — 20 січня)

На цьому тижні доведеться працювати на себе і для своїх потреб. Відбудуться деякі зміни. Будьте обережними з вогнем і з легкозаймистими речовинами. Уникайте контактів із людьми, які хочуть влізти у вашу душу, нав'язати свої ідеї. До ближніх будьте уважними, особливо у вихідні.

ВОДОЛІЙ (21 січня — 19 лютого)

На вас чекає успіх у коханні, іграх, змаганнях, можете брати участь у різних конкурсах, виставках. Будьте ініціативними у будь-якій справі. Зірки радять не відмовлятися від ризикованих справ і романтичного кохання. Можете вирішувати питання кар'єри, здійснювати обмін і покупку нерухомості. Під час відпочинку очікує повний комфорт і задоволення.

РИБИ (20 лютого — 20 березня)

Плануйте роботу комерційного характеру, шукайте шляхи для отримання прибутку. Можете розраховувати на сюрпризи долі вже з понеділка, а до кінця тижня старанніше виконуйте свої обов'язки і домагайтеся того, про що мрієте. Декому з Риб наразті вдасться вирішити затяжну справу.

Усміхніться

- Тату, у мене для тебе гарна новина!
- І яка це новина, синку?
- Ти не даремно платив за страховку свого автомобіля!



Хворий на операційному столі звертається до хірурга:

- Скажіть, лікарю, я після операції зможу грати на скрипці?
- Та заспокойтеся! Зможете, зможете.
- Дивно! А до операції не вмів.



Зустрічаються два директора українських підприємств:

- Ти своїм зарплату платиш?
- Ні.
- І я ні. А вони все одно на роботу ходять?

- Ходять.
- І мої ходять. Може, вхід платний зробимо?



Потрібно схуднути. О, тістечко.
Потрібно працювати. О, інтернет.
Потрібно зайнятися спортом. О, диванчик.



- Боїшся стрибати з парашутом?
- Так.
- Стрибай без нього.



- Я можу купити все, що хочу!
- Ти що, мільйонер?
- Ні. Я просто хочу мало.



- Офіціант, всім шампанського за мій рахунок!
- Але ви тут один.
- Я знаю.

Успіх українських паролімпійців

Завершилися XV літні Паралімпійські ігри, які з 7 вересня відбувалися в бразильському Ріо-де-Жанейро.



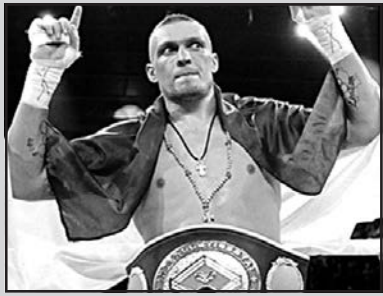
Українська збірна на цих змаганнях була представлена найчисленнішим складом — 172 спортсмени. Проте рекордними ці ігри стали не лише за кількістю українських учасників, а й здобутих нагород. «Синьожовті» паролімпійці завоювали 117 медалей — 41 золоту, 37 срібних та 39 бронзових. До Ріо рекордною паролімпіадою вважали Лондон-2012. Тоді в кошику збірної України було 84 нагороди. У Бразилії Україна вперше посіла третє місце за кількістю золотих медалей та в командному заліку. Попереду нас лише Китай та Велика Британія.

Українські спортсмени встановили на цьогогорічній паролімпіаді 109 рекордів у трьох видах спорту — плавання, легка атлетика та пауерліфтинг. З них — 22 рекорди світу, 32 паролімпійські рекорди і 54 рекорди Європи. Про це повідомляє прес-служба Національного комітету спорту інвалідів України. Ще один історичний рекорд — кількість нагород загалом, а також здобутого «золота». Найкращий показник був у Лондоні — 32 нагороди, тепер — 41 медаль вищого гатунку. До слова, збірна України з футболу стала переможцем Паралімпій-

ського турніру, обігравши у фінальному поєдинку іранців із рахунком 2:1. У складі української команди золоту медаль здобув футболіст із Підгайців Тернопільської об-

ласті Іван Шкварло, повідомляє «Спорт Тернопільщини».

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.



Олександр Усик здобув титул чемпіона світу у важкій вазі за версією WBO. 18 вересня в поєдинку проти Кшиштофа Гловацьки у польському Гданську український боксер упевнено переміг суперника. Всі троє суддів віддали перемогу українцю — 119:109, 117:111, 117:111. Окрім того, що Олександр Усик завоював пояс, він ще й побив рекорд легендарного Евандера Холіфільда, ставши чемпіоном світу у крузервейті вже в десятому поєдинку, повідомляє «Українська правда». Таким чином, Україна записала у свій актив другогочинного чемпіона світу у професійному боксі — Олександра Усика, який склав компанію своєму куму — боксеру Василю Ломаченку.

Чемпіонат Тернопільського району Два претенденти на «золото»

Юрій БУЧИНСЬКИЙ, заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

можливо, футболісти з Забойок (28 очок і гра в запасі). Внизу турнірної таблиці найгірші шанси зберегти місце в першій лізі — у команди з Великих Гаїв, в активі яких 9 балів (команда з Романівки знялася зі змагань). Результати 18 туру: Івачів-Забойки 1:1, Велика Березовиця-Великі Гаї 3:2, Романівка-Малий Ходачків 0:3 (—:—), Велика Лука-Байківці 1:4, Кутківці-«Динамо» (Тернопіль) 0:3 (—:—), Пронятин-Залізіці 1:1.

Справжня боротьба точиться в другій лізі. Після ігор звітного туру: Білоскірка-Драганівка 1:2, Стегниківці-Соборне 2:3, Смиківці-Гаї-Шевченківські 4:2, Петриків-Мишковичі 0:6 лише футболісти з Петрикова втратили шанси пробитися в першу лігу. Показники команд: Смиківці — 18 очок, Соборне, Драганівка — по 17 балів, Білоскірка — 16 пунктів, Гаї-Шевченківські — 13 балів, Мишковичі, Стегниківці — по 10 очок і перенесена гра в запасі між собою. В завершальних чотирьох турах нас очікують видовищні матчі. В турнірі за 9-14 місця другої ліги Красівка-Дичків-2 здолали з рахунком 2:1 колектив із Підгородного. Команда Баворова за три тури до фінішу гарантувала собі 9 місце у турнірній таблиці.

Після зустрічей 18 туру у вищій лізі залишилися дві команди, які претендують на золоті медалі першості — Великі Бірки (36 очок і гра в запасі) та Плотича (34 турнірних бали). Ймовірно, ім'я нового чемпіона ми дізнаємося в останньому турі, коли ці колективи зійдуться в очному поєдинку. Матчі звітного туру завершилися з такими результатами: Дубівці-Товстолуг 3:0 (+:—), Біла-Грабовець 0:0, Дичків-Шляхтинці 1:3, Острів-Озерна 0:0, Великий Глибочок-Плотича 1:4, Прошова-Великі Бірки 1:2.

У першій лізі визначилися два претенденти на путівку у вищий ешалон. Це команда з Залізіці «Динамо», в активі яких по 41 турнірному пункту. За третє місце, яке дає можливість змагатися в перехідній зустрічі з десятою командою вищої ліги за право грати в наступному сезоні у «вищій», будуть боротися колективи з Великої Березовиці (35 очок), Івачева (31 бал) і,

Надія ніколи не згасає

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Минулого тижня стартував груповий етап нового єврокубового футбольного сезону. В першому турі Ліги чемпіонів футболісти продемонстрували високу результативність — загалом у 16 матчах забито півсотні м'ячів. Групові поєдинки на європейській арені зіграли й українські команди.



Єдиний представник України в Лізі чемпіонів — київське «Динамо» поступилося на своєму полі головному конкуренту за вихід у стадію плей-оф — віце-чемпіону Італії «Наполі» з Неаполя, в якому свого часу грав легендарний Дієго Марадона. Тренер італійців Мауріціо Саррі випустив на поле НСК «Олімпійський» найсильніших. Цього літа неаполітанська команда продала свого лідера — аргентинця Гонсало Ігуаїна. Проте в суперника киян є інша зброя — новачок, польський нападник Аркадіуш Мілік, голи якого стали фатальними у цьому матчі для динамівців.

А починалося все доволі непогано. Вже на 2-ій хвилині зустрічі Сергій Сидорчук несподівано для уболівальників, яких цього вечора на стадіоні зібралося трохи більше 35 тисяч, потужно пробив із центру поля. Однак голкіпер «Наполі» Хосе Рейна був проти швидкого гола у власні ворота, тому кінчиками пальців перевів круглого на кутовий. Неаполітанці досить швидко адаптувалися і вирівняли гру. Активність «Динамо» прине-

сла результат у другій половині першого тайму, коли Денис Гармаш із подачі партнера відкрив рахунок у матчі. Отримавши ляпаса, італійці через десять хвилин відновили паритет. Після помилки досвідченого Олександра Шовковського динамівцями головою забив Аркадіуш Мілік. За кілька секунд до свистка на перерву поляк відзначився вдруге.

Після цього київська команда збавила обороти. У другій половині поєдинку дві жовті перетворилися для Сергія Сидорчука в червону картку. Дивно, але саме в меншості «Динамо» почало грати активніше, змушуючи суперника захищатися, але рахунок так і залишився 1:2 на користь «Наполі». Мауріціо Саррі після матчу відзначив хорошу командну атакуючу гру київських футболістів. Підтримав

думку колеги і Сергій Ребров, який сказав, що йому нема в чому дорікнути своїм підопічним, і зазначив, що вся боротьба ще попереду. До слова, інші суперники динамівців по групі — португальська «Бенфіка» і турецький «Бешикташ» зіграли між собою у звітному турі з рахунком 1:1.

У Лізі Європи «Шахтар» упевнено здолав на виїзді дебютанта Єврокубків — турецький «Коньяспор». «Гірники» впродовж усього ігрового часу володіли м'ячем, створювали голівольні моменти, але забити лише раз. За 15 хвилин до закінчення основного часу відзначився нападник донецької команди Факундо Ферейра. Португальська «Брага» та бельгійський «Гент», які

грають в одній групі з «Шахтарем», зіграли між собою з рахунком 1:1. Приємно здивувала українських уболівальників луганська «Зоря», яка здобула нічию з іменитим суперником — «Фенербахче» зі Стамбула. В другому таймі Дмитро Гrechishkin потужним ударом із 25 метрів «зняв павутинку» з «дев'ятики» воріт суперника. Після цього луганчани повністю перехопили ініціативу, але, на жаль, не змогли зберегти переможний рахунок. 1:1 — на останніх секундах поєдинку, після рикошету, м'яч влетів у сітку воріт голкіпера української команди. В наступному турі «Зоря» зіграє на виїзді проти «Манчестер Юнайтед», який несподівано поступився у стартовій грі «Фейєноорду» з Роттердама 1:0.

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

Виходить з березня 1967 року.
Засновник — Тернопільська районна рада

Головний редактор
Наталія ЧАПРАК 528830
Редактор відділу

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ..... 528830
Відповідальний секретар
Людмила ДЕЙНЕКА
Бухгалтерія, довідки 528830

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не

підлягають рецензуванню і поверненню.
® — політична реклама

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Розрахунковий рахунок
26003250972001
ТФ КБ Приватбанк міста Тернопіль, МФО 338783, ідентифікаційний

код 02475351.
РЕєстраційний номер
ТР №186. Тираж 2730
Індекс 61357. Зам.№ 399.
Email: podilske_slovo@ukr.net

Газета виходить у п'ятницю.
Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м.Тернопіль, вул.Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37.
Email: a-print.com.ua

* Союз європейських футбольних асоціацій (УЄФА) вибрав Київ для проведення фіналу Ліги чемпіонів у 2018 році, який може бути останнім в Європі, адже після цього УЄФА планує проводити вирішальні матчі цього турніру по всьому світу. Фінальний матч прийматиме національний спортивний комплекс «Олімпійський».

* 17 вересня збірна України з баскетболу у заключному матчі кваліфікаційного етапу Євробаскету-2017 на паркеті столичного Палацу спорту зазнала поразки від команди Словенії з рахунком 69:80. Щоб потрапити у фінальну частину євросмагань і ні від кого не залежати, українцям потрібна була хоча б мінімальна перемога. Поразка залишила наших збірників на другому місці. Але завдяки кращим додатковим показникам (різниця м'ячів), українські баскетболісти змогли вчетверте поспіль кваліфікуватися до фінальної частини Євробаскету-2017.

* У рамках 8 туру української Прем'єр-ліги київське «Динамо» на власному полі на останніх компенсуваних хвилинах поступилося луганській «Зорі» з рахунком 0:1. Таким чином, луганчани з 17-ма очками виїшли на другу позицію в турнірній таблиці, змістивши динамівців, в яких тепер на бал менше, на третю сходинку. Одноосібний лідер чемпіонату — донецький «Шахтар» (22 очки) обіграв на виїзді «Ворсклу» з рахунком 0:1. Результати інших матчів звітного туру: «Сталь»-«Олімпік» — 2:3, «Карпати»-«Чорноморець» — 0:0, «Дніпро»-«Зірка» — 0:1, «Волинь»-«Олександрія» — 1:1.

* Після домашньої нічиєї з Ісландією в рамках відбору до Чемпіонату світу-2018 (1:1) національна футбольна збірна України піднялася в рейтингу ФІФА на одну сходинку й наразі посідає 29 місце.

* ФК «Тернопіль» ніяк не може здобути першу перемогу в чемпіонаті серед команд першої ліги. Минулими вихідними «муниципалі» поступилися на виїзді з рахунком 3:0 «Інгульцю» з Петрового Кіровоградської області. Всі голи були забиті в першій половині матчу. Після 10 турів ФК «Тернопіль» з 2-ма очками замикає турнірну таблицю. Лідирує в першій лізі маріупольський «Іллічівець» (28 залікових пунктів).

* Саме з лідером першої ліги в рамках 1/16 Кубка України 21 вересня зустрічався ФК «Тернопіль». Маріупольці на класі здолали нашу команду, забивши два «сухи» голи на 31 і 33 хвилини матчу. В 1/8 фіналу грали «Іллічівець».

* ФК «Тернопіль» шукає головного тренера. Мунальне підприємство «Футбольний клуб «Тернопіль» оголошує конкурс на заміщення посади головного тренера. Кандидат повинен мати відповідну ліцензію тренера футболу категорії «PRO» або «A». Бажаючи можуть надсилати резюме на електронну адресу: tmusms@ukr.net. Нагадаємо, що днями, у зв'язку з незадовільним турнірним становищем футбольного клубу «Тернопіль», було звільнено Івана Марущака з посади головного тренера.

Підготував Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

• Перевірені рецепти

• Народний цілитель

Плов — традиційна страва східної кухні

Наталія ГАЛУЦАК.

Існує дуже багато рецептів приготування плову, і їх відмінності залежать від культурних традицій, регіональних особливостей і навіть навколишньої природи. Баранина, яловичина, свинина, курятина, морепродукти, сухофрукти, рис, пшениця, кукурудза і навіть горох. Плов узбецький, татарський, азербайджанський, японський... Я готую таджицький за рецептом своєї подруги, яка довгий час жила у цій країні і готує його просто бездоганно. Але, враховуючи кулінарні вподобання своєї сім'ї, я внесла у рецепт певні корективи. Наприклад, у таджицькому плові має бути однакова кількість усіх інгредієнтів, у тому числі й олії — як на мене, такий плов виходить надто жирний.



Для приготування плову на компанію з 5-6 чоловік потрібно:
0,5 кг рису (мені до смаку довгий);
2 великі моркви-ни;
2 великі й одна маленька цибулини;
750 г нежирного м'яса (я використовую яловичину, хоча за рецептом має бути баранина);
100-150 г олії;
20-25 горошин коріандру; жменя родзинок.
М'ясо нарізаю на шматками середнього розміру, цибулю — дрібними кубиками, а моркву — соломкою.
У каструлю з товстими стінками (чавунну чи скляну) наливаю олію і ставлю на вогонь, кладу туди маленьку почищену цибулину (вона допоможе визначити, чи достатньо нагрілася олія). Коли цибулина обсмажиться зі всіх боків, до утворення коричневої скоринки, виймаю її й обережно, щоб не ошпаритися, кладу моркву й цибулю тушкуватися.
За рецептом, коли цибуля і морква будуть готові, треба покласти до них м'ясо, але оскільки я даю менше олії, ніж вказано, то

спочатку швидко виймаю моркву і цибулю, тоді кладу м'ясо і збільшую вогонь. Коли м'ясо зарум'янилося, зменшую вогонь і додаю до нього тушковані моркву і цибулю, доливаю води, щоб на палець покрила вміст каструлі, додаю коріандр і трохи солі, накриваю кришкою і залишаю тушувати до готовності м'яса.
Тим часом готую рис. Промиваю його кілька разів, доки вода не стане прозорою, додаю 2 ложки солі і заливаю окропом.
Коли м'ясо вже готове, ще раз промиваю рис і кладу його в каструлю. Додаю родзинки, якщо потрібно — доливаю води і досолюю. Усе ретельно перемішую, доводжу до кипіння, зменшую вогонь і варю до готовності рису. Якщо в процесі бачу, що рис увібрав усю рідину, але твердий — додаю ще трохи води. Рис має бути м'який і розсипчастий.
Ну от і все, можна сідати до столу. До речі, мій сім'ї плов дуже смакує з морквою по-корейськи.

Проблем багато, а відповідь одна: селера

У середині жовтня збиратимуть урожай кореневої селери. Тож до речі нагадати, що за 15-20 днів до збору необхідно обрізати бічні листки рослини, і відгорнути ґрунт від верхньої частини плоду. Тим, хто не практикує вирощування цієї культури, радимо обов'язково зробити це наступного сезону, адже селера — надзвичайно корисна рослина, здатна вилікувати безліч хвороб завдяки вмісту в ній унікальних за своїми властивостями речовин, зокрема, амінокислот, ефірних олій, мікроелементів і вітамінів.

Селера для краси:
— очищає організм загалом, і шкіру зокрема, від шлаків і токсинів;
— зміцнює зуби, покращує стан нігтів і волосся;
— уповільнює старіння й омолоджує організм;
— сприяє струнності: містить всього 16 ккал на 100 г, а для того, щоб перетравити селеру, організм витрачає енергії в кілька разів більше ніж отримує від неї;
— сік селери знімає запалення і запобігає утворенню вугрів.

жен коренеплід умочить у приготувану масу, підсушить і викладить у сховище;
— складить коренеплоди в купи, залишаючи черешки зовні, і пересипте кожен шар землею або піском з додаванням крейди для захисту від грибкових хвороб;
— корені можна висушити, попередньо очистивши їх від шкірки і нарізавши соломкою; зберігати в скляному закритому посуді.
— натріть очищений коренеплід на крупній тертці, розкладіть у пакетиках і покладіть у морозилку.

Селера цінна ще й тим, що не втрачає свої корисні властивості до весни. Головне — правильно її зберігати:
— встроміть коренеплоди у відро з піском вертикально,

Зберігати можна не лише коренеплоди, а й зелень селери:
— розкладіть зелень на великий аркуш чистого паперу і прикрийте зверху іншим листом, залиште підсушуватися протягом місяця, після чого перекаліть у паперовий пакет;
— подрібніть зелень, розкладіть у формочки для льоду, залийте водою і заморозьте; заморожені кубики зберігайте в пластиковому контейнері;
— засоліть, додаючи на 0,5 кг подрібненої маси 100 г солі; зберігайте у щільно закритих банках у холодильнику або в холодному льоху.

Селера для здоров'я:
— має протиалергічну, проносну й антисептичну дію, знімає набряки;
— відновлює кровообіг, нормалізує тиск, є антидепресантом;
— зміцнює імунну систему, підвищує рівень гемоглобіну в крові;
— покращує пам'ять, захищає від хвороби Альцгеймера;
— регулює обмін речовин і гормональний баланс;
— є потужним антиоксидантом і афродизіаком;
— контролює діяльність репродуктивної системи жінок і чоловіків;
— ефективна для профілактики онкозахворювань;



черешками догори і помістіть їх у підвал;
— розведіть глину із водою до консистенції сметани, ко-

подрібненої маси 100 г солі; зберігайте у щільно закритих банках у холодильнику або в холодному льоху.

Дитячий майданчик

Слово гра

Без труда — склалася розмова.
Де посієш — торбина дірява.
Добро треба шукати — там і вродить.
Слово до слова — половина справи.
Як дбаєш — вік учиш.
Дурний язик — нема плода.
Вік живи — голові не приятель.
Добрий початок — а зло само прийде.
Щастя без розуму — так і маєш.



Знайди 5 відмінностей

Осінь намалюю
Вітерець-пустунець
Між дерев гарцює.
Я візьму свій олівець,
Осінь намалюю.
Верби в жовтому вбранні
Опустили віти.
Відлітають журавлі,
Журяться за літом...
(В. Зінченко)

Склади глечик

Лічилка
Тікав заєць через міст.
Довгі вуха, кущий хвіст,
А ти далі не тікай,
рахувати починай,
раз, два, три — вийди ти.

Звідки береться веселка?
Хто не бачив веселки? Це красиве небесне явище спостерігається під час дощу і завжди привертає нашу увагу.
З давніх-давен люди намагалися знайти йому пояснення. Так, стародавні греки думали, що веселка — це усмішка богині Іриди, а східні слов'яни стверджували, що веселка «п'є» воду з озер, річок і морів, немов якийсь дивовижний звір. Зануривши своє жало, набирає воду, а потім випускає, від чого й буває дощ. А ще наші пращури вірили, що на кінцях веселки підвішені казанки зі стародавніми золотими монетами.
То звідки ж береться веселка? Фізика тлумачить її появу так: промінь світла проходить через краплину води та заломлюється в ній. Оскільки вона має краплеподібну форму, а не кулясту, то логічно, якщо в одному місці промінь відбивається, в іншому він виходить назовні. При цьому виникає розкладання світла. Внаслідок цього ж і виникає веселка.
Зазвичай з'являється тільки одна веселка, що складається з 7 кольорів. Однак у зв'язку з тим, що світловий промінь може відбитися двічі, можна спостерігати дві веселки. Цікаво знати, що у другій веселки порядковість кольорів буде обернена, тобто якщо у першій зовнішня частина має червоний колір, а внутрішня — фіолетовий, то у другій буде навпаки, зовнішня — фіолетовий, а внутрішня — червоний.

Кросворд

		1					
	2						
3							
			4				
			5				
6							
	7						
	8						

У виділених клітинках заховалося слово-назва одного з продуктів, який дають бджоли.
1. Місце, де розташовані будиночки бджіл.
2. Бджола чоловічого роду.
3. Мають оси, бджоли, джмелі та шершні.
4. Його збирають бджілки і несуть до вуликів.
5. Вона є і у бджіл, і у змій, і у деяких павуків. Використовується у медицині.
6. Бджолина хатка.
7. Бджолиний продукт, із якого роблять свічки.
8. Маленька смугаста родичка бджоли.